

Verslag domeinvergadering Fysiek Raadzaal d.d. 23 november 2021

Verslag: Het Notuleercentrum

Domeinvoorzitter: de heer Betsch

College: wethouder Krabbendam, wethouder Heijnen

Domeingriffier de heer B. Golsteijn (secretaris)

**Ambtelijke
ondersteuning:**

Aanwezige fracties (12): CDA, SPM, GroenLinks, D66, PvdA, VVD, Partij Veilig Maastricht, PVV, SAB, 50PLUS, Liberale Partij Maastricht, Groep Alexander Lurvink, Lijst Imgriet Habets

Niet aanwezige fracties (3): SP, Groep Gunther, Groep Maassen

Aanwezige domeinleden (19): Willy Quaaden (CDA), Jan Janssen (CDA), Ria Makatita (SPM), John Steijns (SPM), Coen van der Gugten (GL), Harald Barendse (D66), Anita van Ham (PvdA), Henri Borgignons (PvdA), Jurgan van Heertum (VVD), Siem Verkoijen (VVD), Alain Garnier (Partij Veilig Maastricht), Dennis Geurts (PVV), Jos Martin (SAB), Willy Bronckers (50PLUS), Bennie van Est (50PLUS), Annemiek Meijer-Coninx (50PLUS), Kitty Nuyts (LPM), Hans Krommenhoek (GAL), Imgriet Habets (Lijst Imgriet Habets).

1. Opening (Mondeling)

De voorzitter stelt vast dat er quorum is en opent de vergadering. De vergadering is extra gepland op verzoek van het domein om de peiling van de gebiedsgerichte uitwerking, Plan van Transformatie van het ENCI-gebied en de verkeersstudie van de Stationsomgeving te kunnen behandelen. De heer Van der Gugten heeft een voorstel met betrekking tot de agenda.

GroenLinks (Van der Gugten) refereert aan het agendapunt over het Plan van Transformatie van het ENCI-gebied. De afgelopen week heeft er de ontwikkeling plaatsgevonden waarbij ENCI zich van zijn verplichtingen probeert te ontdoen en abrupt van het transformatieplan af te komen bij verkoop van het terrein door het kettingbeding niet mee te geven aan een volgende eigenaar. Zij ontleent haar juridische verhaal op dat front aan het simpele feit dat de gemeente bezig is het plan van transformatie bij te stellen. Het is daarom goed dit nu als raad te bespreken en binnen korte tijd tot een besluit te komen. Hij wil voorstellen het punt van de agenda af te voeren en pas weer te behandelen als duidelijk is hoe de harde juridische blitzkrieg van de ENCI afloopt. Hij zou hier graag de andere fracties ook over willen horen.

De voorzitter geeft aan geen voorstander te zijn van het afvoeren of doorschuiven van agendapunten, omdat de agenda's al overlopen. De fracties hoeven het niet eens te worden over het stuk vanavond, er wordt slechts een advies gegeven. Hij geeft het woord aan de wethouder.

Wethouder Krabbendam merkt op dat het belangrijk is om kennis te nemen van het feit dat er vanavond niet gesproken wordt over het bedrijfsterrein. De vraag van ENCI gaat over het bedrijfsterrein, waar een standpunt over ingenomen kan worden, gerelateerd aan de afspraken die zijn gemaakt en die in het voorstel van vanavond niet gewijzigd worden. Het onderwerp van vanavond betreft de wijziging van het plan van transformatie rondom andere onderdelen dan het bedrijfsterrein. Daarnaast zou uitstel van de behandeling complicaties met zich meebrengen en hij pleit ervoor deze dus vanavond te behandelen.

De voorzitter deelt deze mening en vraagt of er reacties zijn vanuit het domein.

D66 (Barendse) is het eens met de heer Van der Gugten en is voor het doorschuiven van dit onderwerp. Gezien de juridische haken die eraan zitten, meent hij dat het niet verstandig is om hierover vanavond in debat te gaan.

SPM (Steijns) vindt het wel verstandig hier vanavond over te spreken.

Wat het **CDA** (Quaaden) betreft blijft het agendapunt vanavond op de agenda.

PVV (Geurts) is het eens met de wethouder.

De voorzitter stelt vast dat het agendapunt vanavond behandeld zal worden en stelt de agenda conform vast. Bij de stukken is tevens de besluitenlijst en het verslag van de vorige vergadering gevoegd en hij stelt deze bij dezen vast.

D66 (Barendse) wil graag los van de agenda een andere mededeling doen. Er zijn veel afmeldingen gekomen voor de domeinvergadering en hoewel hij het verstandig vindt dat mensen zich met verkoudheidsklachten en dergelijke ziekmelden, heeft het ook als consequentie dat bepaalde fracties niet vertegenwoordigd zijn. Dat vindt hij spijtig en komt de besluitvorming niet ten goede. Hij wil graag aan de voorzitter en de fractieleden meegeven dat het hem verstandig lijkt om weer meer digitaal te vergaderen, zodat alle fracties in de gelegenheid zijn om aan te sluiten bij deze vergaderingen.

De voorzitter neemt het advies mee naar de agendacommissie, die deze besluiten neemt.

Lijst Imgriet Habets (Habets) is het hier persoonlijk niet mee eens en gelooft dat de meningen hierover verschillen.

De voorzitter geeft aan dat de agendacommissie hierover gaat.

Partij Veilig Maastricht (Garnier) zou graag een tussenoplossing willen voorstellen om mensen die twijfels hebben of het besmettingsrisico willen beperken digitaal te laten aansluiten, zodat er een combinatie is van fysiek en digitaal.

De voorzitter krijgt zojuist van de griffie door dat een hybride vergadering wettelijk nog niet mogelijk is. Hij vervolgt de vergadering met de huishoudelijke mededelingen.

2. <https://maastricht.parlaeus.nl/user/agenda/action=punt/id=30676> Mededelingen inclusief status openstaande toezeggingen (Mondeling)

De voorzitter deelt mee dat bij de stukken de lijst met toezeggingen is toegevoegd. Indien de wethouder kort iets wil toelichten over de toezeggingen kan dat op dit moment in de vergadering. Hij constateert dat dit niet nodig is en dat er geen verdere mededelingen zijn vanuit de vergadering.

3. Rondvraag aan college (Mondeling)

De voorzitter geeft aan dat dit agendapunt de gelegenheid geeft om de aanwezige collegeleden korte vragen te stellen over actuele onderwerpen die niet op de agenda staan. Het onderwerp van de vragen kan vooraf worden aangereikt. Uitgebreide politieke vragen dienen via de procedure van schriftelijke vragen te lopen. Vooraf heeft 50PLUS een vraag aangemeld over de dienstregeling van Arriva. De heer Van Est krijgt de mogelijkheid de vraag toe te lichten.

50PLUS (Van Est) licht toe dat in de nieuwe dienstregeling van Arriva staat vermeld dat volgens Arriva meespeelt dat het de wens van de gemeente is om meer ruimte te maken voor fietsers en voetgangers en de beschikbaarheid van het Vrijthof. Is deze wens van de gemeente aan Arriva medegedeeld en zo ja, is er dan overwogen dat dit ten koste gaat van de OV-lijnen in de stad? Is dit dan op enig moment met de raad en buurtnetwerken gedeeld? Heeft het college kennisgenomen van de nieuwe dienstregeling van Arriva met deze ingrijpende consequenties met name voor de inwoners die op het openbaar vervoer zijn aangewezen?

Wethouder Krabbendam antwoordt dat de gemeente vanuit leefbaarheid en veiligheid inderdaad de wens heeft om in de binnenstad meer ruimte te geven voor en prioriteit te geven aan langzaam verkeer. De smalle straten worden momenteel gedeeld door fietsers, voetgangers en gemotoriseerd verkeer, waarbij de veiligheid van kwetsbare verkeersdeelnemers in het gedrang is. Aanvullend heeft de gemeente de wens om buslijnen 'om te klappen' en te verleggen naar de singels, met als doel de veiligheid en leefbaarheid in de binnenstad te vergroten en tegelijkertijd het centrum te blijven voorzien van goede OV-verbindingen. Dit is een besluit dat al lang geleden genomen is. De mogelijkheden voor de toekomstige inrichting van het OV-netwerk behoren tot een traject dat de gemeente samen met Arriva en de bewoners wil aanpakken en stond gepland voor het jaar 2022.

Arriva heeft de gemeente in dat opzicht verrast door hun snelle handelen en het onderzoek dat zij verricht hebben naar het OV-gebruik in de binnenstad op basis van pre-coronacijfers en de hierop aangepaste dienstregeling van 2022. Op basis van het aantal in- en uitstappers hebben zij geconcludeerd dat bediening in de binnenstad in de toekomst wel nodig is, maar dat een aantal lijnen en haltes weinig vervoerspotentieel heeft. Op basis van die cijfers hebben zij onderbouwd waarom zij bepaalde lijnen en haltes terugdraaien in het centrum. De gemeente is altijd in gesprek met Arriva, waar de periodieke gesprekken met Arriva en de Provincie Limburg onderdeel van uitmaken in de vorm van een ontwikkeltafel. In september jl. is de nieuwe dienstregeling vastgesteld door de Gedeputeerde Staten, waarbij de gemeente al was aangehaakt. In die periode is samen met Arriva gekeken naar mogelijke alternatieven voor de OV-verbinding in het zuidelijk deel van de stad specifiek en daar zijn ook de voorstellen van de buurtnetwerken in meegenomen. Vanwege het lage vervoerspotentieel van de wijk, is er uit de gesprekken geen haalbaar of rendabel tarief voortgekomen. Desondanks blijft de gemeente in gesprek met Arriva om voor alle partijen tot een oplossing te komen.

50PLUS (Van Est) meent dat OV ervoor bedoeld is dat er overal een goed netwerk is en hij twijfelt of dit nu het geval is. Maar hij zal vanavond hierover het debat niet voeren. Hij dankt voor de beantwoording en komt erop terug wanneer dit noodzakelijk is.

Wethouder Krabbendam dankt voor het vooraf inzenden van de vragen, zodat hij zich goed kon voorbereiden. Hij heeft cijfers gezien van de betreffende lijn en die waren dermate laag dat er geen speld tussen te krijgen is; in zoverre anders dan Wyckerpoort. Het is overigens wel zo dat de gemeente scherp moet zijn en niet alleen moet verwoorden dat de vervoerspotentie laag is, maar ook moet toetsen of dit daadwerkelijk zo is.

LPM (Nuyts) heeft de brief gelezen van het buurtplatform van de binnenstad. Zij vraagt wanneer dit behandeld zal worden in de raad en als de bushalte niet meer op het Vrijhof gevestigd is of deze dan wel ergens in de aangrenzende straten zal zijn.

Wethouder Krabbendam meent dat de bevoegdheid van openbaar vervoer bij de Provincie ligt en dat een debat eerder bij de Provinciale Staten dan binnen de gemeenteraad gevoerd dient te worden. Er is een lopende concessie en hij neemt aan dat het daarmee de bevoegdheid van de Gedeputeerde Staten is. De gemeente is belanghebbende en praat mee. Het is niet zo dat er geen buslijnen meer langs het Vrijhof gaan. Lijnen 4 en 7 blijven doorrijden, andere lijnen worden ervan afgehaald, maar blijven wel via een andere route rijden om het centrum te blijven bedienen. Er is één buslijn die door de Sint Pieterstraat reed die zo weinig in- en uitstappers per dag had, dat deze komt te vervallen. Er is nu een andere tijdelijke situatie die te maken heeft met corona en evenementen.

4. Jaarplanning (Ter informatie)

De voorzitter deelt mee dat de raad kennis heeft kunnen nemen van de planning in december. Hij roept het college met klem op bij de volgende domeinvergadering de planning voor 2022 te concretiseren en bij de stukken te voegen.

5. Peiling: Notitie gebiedsgerichte uitwerking minimumpercentages betaalbare woningbouw

De voorzitter geeft aan dat het peilvoorstel wordt besproken ter voorbereiding op de besluitvorming van het college. In dat kader geeft het domein suggesties mee aan het college en heeft het domein al eerder met de verordening ingestemd. Hij verzoekt de wethouder om de documenten, de verordening en het peilvoorstel nogmaals te duiden, zodat het goede gesprek gevoerd kan worden en niet nogmaals het gesprek over de verordening zal gaan.

Wethouder Heijnen licht toe dat de raad op 16 november jl. de verordening betaalbare woningbouw, eerder doelgroepenverordening genoemd, heeft vastgesteld. Daarin heeft de raad met name vastgelegd wat verstaan wordt onder betaalbaar, welke inkomensgroepen hieraan worden gekoppeld en hoelang woningen betaalbaar moeten blijven, de zogenaamde verstandhoudingstermijn. Met de raad is tevens afgesproken dat er naast de verordening ook een vertaling zou plaatsvinden naar minimumpercentages voor verscheidende gebieden. De uitwerking die door het college wordt vastgesteld ligt nu in een conceptpeilvoorstel aan de raad voor. In het concept zit helaas een storende fout, want er is namelijk niet in opgenomen dat de betaalbaarheidseisen en de met de raad hierover gemaakte afspraken bij onder andere de nieuwe woonprogramming niet gelden voor de

gebiedsontwikkelingen Belvédère en de Groene Loper. Dit heeft ook gevolgen voor de tabellen op pagina 26, waarin ten onrechte Sappi en Landbouwbelang zijn opgenomen. Zij hoort graag van de raad hoe zij aankijkt tegen de richting die het college van plan is te kiezen en welke aandachtspunten zij aan het college zou willen meegeven. Wat betreft de richting is voor zo min mogelijk verschillende percentages gekozen. In de basis geldt voor de hele stad een eis van minimaal 60% betaalbaar, dat is huur en koop samen en dat is in lijn met het percentage dat door de raad in de woonprogrammering 2021-2030 is vastgelegd. Voor kwetsbare buurten, die vrijwel allemaal gekenmerkt worden door een hoog percentage sociale huur wordt voorgesteld om aanvullend te eisen dat de sociale huur in het woningplan niet hoger mag zijn dan 50%, waardoor het aandeel sociale huur in de totale woningvoorraad niet verder stijgt en het liefst ook daalt.

De voorzitter vat samen dat het verzoek van de wethouder is of het peilvoorstel aansluit en of er nog aanbevelingen zijn.

Eerste termijn

GroenLinks (Van der Gugten) stelt dat er een zeer uitgebreide en degelijke analyse is gemaakt van de buurten en hij deelt hiervoor zijn complimenten. Op het moment dat er gedifferentieerd wordt, hebben de percentages grosso modo de neiging om te zakken. Hij wil meegeven om in het oog te houden het gemiddelde van 60% als stip op de horizon te houden. Als bij elke buurt beargumenteerd wordt waarom er een daling in sociale huur zou moeten zijn, mag dit niet leiden tot een structurele verlaging naar onder de 60%. Verder wordt er ten aanzien van de vierkantemeter-eisen gesproken over bijzondere doelgroepen en hij zou hier graag meer toelichting over horen. Wat betreft de omissie van Sappi en Landbouwbelang merkt hij op dat er in de toekomst weinig grote woningprojecten in het verschiep liggen, dus hij was verheugd dat deze twee wel in het voorstel stonden. Als deze twee ook afgezonderd worden, blijft er niet veel over. Als het woningbouwproject in Limmel doorgang vindt, betekent dit dat de woningplannen voor de komende vijftien jaar verspijkerd zijn en de maatregel een papieren tijger geworden is. Hij vraagt zich af in hoeverre het erg is om de norm ook bij Sappi en Landbouwbelang los te laten.

PvdA (Borgignons) sluit zich aan bij de woorden van de heer Van der Gugten. De fractie was tevens blij de omissie van Sappi en Landbouwbelang te zien en roept het college op hier toch serieus naar te kijken. Specifiek kijkend naar De Beyart staat hier 60% aangegeven, maar dat het percentage hierop niet kan worden losgelaten omdat er al een bestemmingsplan ligt. Er is hen ten gehore gekomen dat er voor het gebouw waar de Stadsschutterij zich in bevindt ook al plannen zijn om De Beyart uit te breiden en dat er vanuit de ontwikkelaar plannen zijn om naar Kumulus West te kijken.

GroenLinks (Van der Gugten) vindt De Beyart een interessant onderwerp, maar hij vraagt wat de relevantie daarvan is ten opzichte van dit agendapunt over minimale percentages van betaalbare woningbouw.

PvdA (Borgignons) is het hier mee eens. Het college hoeft vandaag ook niet te antwoorden, maar hij wil graag vragen of de wethouder de raad kan meenemen in wat zij van De Beyart en omgeving weet. Hij wil verder meegeven om de percentages van de zorgwoningen goed in de gaten te houden en hij is blij dat duidelijk verwoord is dat het om betaalbare zorgwoningen gaat. Verder merkt hij op goed te kijken waar het plan uitgevoerd kan worden, want er zijn niet veel gronden en de vraag is waar te ontwikkelen valt in gebieden waar de sociale woningbouw laag is.

D66 (Barendse) zet uiteen dat veel mensen op zoek zijn naar een betaalbare woning, maar dat er weinig aanbod is en veel panden in handen zijn van beleggers. Ook vragen verschillende levensfasen om verschillende woningen, maar nu blijven mensen langer in dezelfde woning zitten omdat ze niet kunnen doorstromen naar andere woningen. Er wordt nog te groot en te duur gebouwd, waardoor doorstroming wordt beperkt en er een disbalans in vraag en aanbod ontstaat. De fractie is blij met het voorliggende peilingsvoorstel, wat betaalbaar wonen in de hele stad mogelijk maakt. Bij de paragraaf Alternatieven staat dat hogere of lagere percentages ook mogelijk zijn, maar dat daardoor de woningbouw onder druk komt te staan. Een hoger percentage zet de financiële haalbaarheid onder druk en een lager percentage leidt ertoe dat de opgave voor betaalbare woningen niet kan worden ingevuld. Kan de wethouder dit verder toelichten? Voorts zijn Belvédère en de Groene Loper uitgezonderd van de notitie. Geldt deze uitzondering voor de lopende projecten of voor altijd en waarom deze keuze? In het vervolgproces staat dat het college het peilingsvoorstel na de

raadsvergadering definitief zal vaststellen, waarin ook de opvattingen van de stedelijke partners worden opgehaald. Wie zijn deze partners en klopt het dat er dus geen raadsbesluit volgt? Tot slot dankt hij de ambtenaren voor de uitgebreide rapportage.

De voorzitter vraagt de wethouder of de vraag van de PvdA schriftelijk beantwoord kan worden.

Wethouder Heijnen gelooft dat wethouder Krabbendam meer weet over de ontwikkeling in het gebied van De Beyart en uitbreiding daarvan en zichzelf pas aan bod komt als bepaald moet worden hoe er omgegaan wordt met de woningen die er gerealiseerd worden. Zij zegt toe in ieder geval namens het college de vraag van PvdA te beantwoorden (**toezegging**).

LPM (Nuyts) constateert dat dit de eerste keer is dat een motie van haar fractie op deze wijze wordt uitgewerkt en zij dankt het college voor haar inzet. Zij vraagt zich net als GroenLinks af waarom de grote projecten worden uitgezonderd en of het mogelijk is ze deels te betrekken in deze motie, zodat mensen die geen topsalarissen hebben toch in deze buurten kunnen wonen. Als een bepaalde norm over de stad wordt uitgelaten, is het van belang voldoende diversiteit te behouden. Uit Heugermeveld komt bijvoorbeeld een vraag van een vrouw die aangeeft dat Servatius de huur verhoogd heeft zodat er geen huursubsidie meer gegeven kan worden en er in vier straten nauwelijks diversiteit is. Er moet voor gezorgd worden dat alles in evenwicht is en er niet overal dezelfde groepen wonen. Zij had verder dezelfde vraag als de PvdA over De Beyart en het zou fijn zijn als deze schriftelijk behandeld kan worden.

SPM (Steijns) kan zich vinden in de peilingspunten, maar wil graag onder de aandacht brengen dat het voorstel zich voornamelijk richt op nieuwbouwprojecten, terwijl de ervaring helaas leert dat twee tot drie jaar geleden een woningbouwcorporatie een groot aantal sociale woningen aan een Duitse investeerder heeft verkocht. De huurgrens werd hier dusdanig mee opgetrokken dat dit gevolgen voor de huurders had. Er zijn een aantal steden in Nederland die een instrument hebben weten uit te werken om ook van toepassing te laten zijn op bestaande woningen. Hij zou aan het college willen meegeven hiernaar te kijken of dit mogelijk is in de toekomst.

VVD (Van Heertum) sluit zich aan bij de woorden van de heer Van der Gugten dat het een goed geschreven notitie is, met onderbouwing en rekenvoorbeelden. Hij las in het peilingsvoorstel dat de percentages niet elk jaar aangepast zullen worden, maar hij zag dat er nog een toezegging openstaat van de wethouder om een dashboard dan wel monitor op te starten voor de woningmarkt en wellicht is het een idee om dit hierin mee te nemen, zodat de raad kan zien hoe het beleid vorm krijgt.

50PLUS (Van Est) heeft zijn vragen bij een eerdere bespreking van het voorstel al gesteld, dus hij wacht de beantwoording hiervan af.

SAB (Martin) vindt het een prima voorstel en heeft op dit moment geen aanvullende opmerkingen of vragen.

CDA (Quaaden) bedankt de wethouder en de ambtenaren voor de heldere toelichting. De fractie maakt zich echter zorgen over het rigide percentage van 60% en vraagt zich af of de stad zich niet te veel gaat beperken in toekomstige plannen.

Partij Veilig Maastricht (Garnier) sluit zich aan bij de heer Steijns ten aanzien van het ook meenemen van bestaande woningen. Ten aanzien van het voorbeeld van huizen die zijn verkocht aan een Duitse investeerder, weet hij aan welke grillen de huurders overgeleverd zijn, aangezien het zijn burens betreft. Ook PVM hoort graag wat er verstaan wordt onder bijzondere doelgroepen. Verder wil zij meegeven dat een goede toetsing vooraf bij nieuwbouwprojecten nodig is, net zoals handhaving achteraf, zodat niet nog eens een situatie zoals Hof van Assisi ontstaat en er mogelijkheden gevonden zijn om van de norm af te wijken en mensen die op zoek zijn naar een woning het slachtoffer worden.

PVV (Geurts) is blij dat de motie van LPM voor betaalbare woningen de ambtenaren zoveel werk heeft opgeleverd en dat er iets vruchtbaars uitgekomen is. Verder wil hij zich aansluiten bij de heer Van der Gugten ten aanzien van Belvédère, Sappi en De Groene Loper en hij wacht met smart de beantwoording van de wethouder af.

Lijst Imgriet Habets (Habets) vindt het stuk helder en zij heeft geen verdere vragen.

LPM (Nuyts) haakt in op de opmerking van het CDA over het belang van de projectontwikkelaar en dat projecten mogelijk hinder kunnen ondervinden door de drempel van 60%. Zij hoopt echter dat het CDA ook begrip kan hebben dat LPM opkomt voor bewoners die geen topsalaris hebben, maar wel willen blijven wonen in de stad.

CDA (Quaaden) merkt op natuurlijk voor betaalbare woningbouw te zijn, maar vraagt zich af of de gemeente zich ten aanzien van toekomstige plannen niet te veel gaat beperken als er ingezet wordt op minimaal 60% betaalbare woningen.

GroenLinks (Van der Gugten) benadrukt dat het programma wordt opgetuigd om een volkomen fout gelopen beweging te corrigeren en een percentage van 60% is daarbij helemaal niet extreem. Hij begrijpt het voorbehoud van het CDA niet.

CDA (Quaaden) merkt op dat er veel verschil zit tussen 20% en 60%, maar hij vraagt zich af of men strikt aan de 60% moet vasthouden.

Wethouder Heijnen zegt in antwoord op de vragen van GroenLinks over de bijzondere doelgroepen dat deze in de doelgroepenverordening verder gedefinieerd zijn, dus deze zijn zelf na te lezen. Het lijkt haar goed om bij de monitor die gedaan wordt elk jaar te controleren of het nog steeds voor de goede groepen gedaan wordt, maar de raad heeft eerder de bijzondere doelgroepen vastgesteld. Dit gaat onder andere over volkshuisvesting voor maatschappelijke opvang en jongerenhuisvesting. Voorts is er in het voortraject gesproken over Sappi en Landbouwbelang. Dat zijn plannen die al in uitwerking zijn en hoewel de percentages het liefste berekend worden met terugwerkende kracht, is dat wettelijk niet toegestaan. Aanvullende redenen om Sappe en Landbouwbelang uit te zonderen waren de hoge kosten en dat ervoor gezorgd moet worden dat de plannen rondgerekend kunnen worden. Dat is uiteindelijk een afweging van de meerderheid van de raad geweest. Vragen over De Beyart zullen schriftelijk behandeld worden. Kansgebieden zijn bijvoorbeeld Trega, waar de Groene Loper bij hoort en wat grotere gebieden zijn waar wel meteen met deze percentages gewerkt kan worden. In de wijkgebieden kan ook herbesteding van niet-nieuwbouw aan de orde komen, waarbij het minimumpercentage dan wel geldt en zo bijgedragen kan worden aan differentiatie. Naar aanleiding van de vraag van de heer Barendse over hoe het zat met de hogere en lagere percentages, antwoordt zij dat het een maatregel is om een doel te bereiken, waarbij het mogelijk is dat een plan in bepaalde gevallen minder eenvoudig rondgerekend kan worden. Het kan dus zijn dat het invloed heeft op de plannen die gerealiseerd gaan worden, met name als er straks een wat meer ontspannen markt ontstaat. Maar zij meent dat de raad er bewust voor kiest om deze maatregel te nemen omdat er in deze doelgroepen behoefte is aan het toevoegen van woningen. De gemeente beperkt zich er in bepaalde mate mee, maar dat is ook het doel van het beleidsstuk dat is vastgesteld. Voor wat betreft de Groene Loper liggen de meeste plannen in de bestemmingsplannen vast. Voor het woonbeleid is een lange adem nodig en zij is blij dat deze maatregel wordt ingevoerd om ook op de lange termijn ingrepen te kunnen doen. Aan de heer Steijns deelt zij mee dat men nog steeds bezig is met de opkoopbescherming, die zo snel mogelijk geëffectueerd zal worden zodra daar mogelijkheden voor zijn. Zij vindt het idee van de VVD om de cijfers op te nemen in het dashboard een goed idee, maar zij wil dat dan koppelen aan de verwachtingen en voorspellingen op de lange termijn, want plannen en prestatieafspraken in de woningbouw moeten nooit op basis van één jaar gemaakt worden (**toezegging**). Zij wil ervoor waken om grote aanpassingen in het beleid door te voeren op basis van zeer actuele cijfers. Zij hoort vervolgens graag van de heer Van Est in de tweede termijn of het klopt dat zijn vragen al schriftelijk beantwoord zijn. Ten aanzien van de opmerking van het CDA dat het percentage van 60% enigszins rigide is, stelt zij dat er bijsturingsmogelijkheden zijn, maar deelt zij met de heer Van der Gugten dat er niet te veel van afgeweken dient te worden. De gemeente zal zichzelf daarin beperken, maar in de overspannen markt zal zij er niet veel in mislopen. Zij heeft zojuist de speciale doelgroepen in een lijstje doorgestuurd gekregen en kan deze opnoemen, maar zij staan ook in het stuk van de doelgroepverordening.

Tweede termijn

GroenLinks (Van der Gugten) zou het op prijs stellen dat een verwijzing in een peilvoorstel ook daadwerkelijk ergens naar verwijst en er niet bij gevraagd wordt om zelf op te zoeken waar de doelgroepen staan. Wat betreft grote projecten zoals de Groene Loper die al in gang gezet zijn, valt

daar niet meer op bij te sturen. Echter Sappi en Landbouwbelang bevinden zich nog in een voorfase, waarvan hij meent dat er nog wel op bij te sturen valt. De komende tien jaar zijn er niet veel grote projecten waar het over aantallen gaat en het dus moeilijk zal worden om resultaten te boeken in de categorie 'betaalbaar'. Ten derde noemt hij de projecten die moeizaam gaan, maar juist rendabel zijn omdat er duurdere woningen gerealiseerd worden. Als de gemeente stelt dat er meer betaalbare woningen nodig zijn in huur en koop, dan heeft dat tot gevolg dat de projectontwikkelaars harder hun best moeten doen om hun projecten rendabel te krijgen. Het zou er eerder om moeten gaan dat het basisrecht van inwoners op wonen gehonoreerd wordt dan het basisrecht om winst te maken. Die balans moet hersteld worden.

PvdA (Borgignons) hoort de wethouder spreken over mogelijke uitbreiding bij Trega-Zinkwit, alleen staat in het stuk op pagina 26 benoemd dat het aandeel sociale huur in Limmel door het plan niet verder mag stijgen en hij vraagt meer toelichting hierover. Ten aanzien van de herbestemming ziet hij op dezelfde pagina dat er in Zuid-West geen locaties zijn. Hij is het eens met de wethouder dat er niet te veel aan het percentage getrokken moet worden, maar er staat in het stuk dat het een richtlijn is en er dus een marge inzit. Hij is blij dat Sappi en Landbouwbelang in het stuk zijn opgenomen, maar vreest dat de wethouder over de ontwikkeling zal zeggen dat er geen geld voor is en hij vraagt de wethouder alvast uit te zoeken hoe het geld hiervoor gevonden kan worden.

D66 (Barendse) dankt de wethouder voor de beantwoording, maar heeft nog geen antwoord gekregen op zijn vraag wie de stedelijke partners zijn.

LPM (Nuyts) zou graag de woningcorporaties in de verordening houden, aangezien zij geen echte gronden hebben kunnen geven om erbuiten te blijven. LPM sluit zich aan bij de woorden van GroenLinks over de grote projecten en vraagt in welk stadium projecten zich moeten begeven willen zij niet meer mee kunnen doen met deze motie. Zij wil ervoor pleiten Sappi, Landbouwbelang en Belvédère ook deel te laten uitmaken van de motie. Zij wil verder de regie terugpakken in de stad voor inwoners die qua woning en salarissen het nakijken hebben middels deze motie en de uitwerking en inwoners zonder topsalarissen ook in de binnenstad laten wonen. Voorts vraagt zij wat de stand van zaken is omtrent het Tregaterrein. Er is een voorbereidingsbesluit genomen, maar het is niet duidelijk of het er inmiddels positief uitziet. Is de woningbouw op het terrein veiliggesteld?

SPM (Steijns) heeft geen verdere vragen.

VVD (Van Heertum) dankt de wethouder voor de toezegging en heeft geen verdere vragen.

50PLUS (Van Est) is verrast door de wethouder, want volgens hem heeft hij op de avond van de indienen van de vragen van de wethouder gehoord dat het peilvoorstel op 2 november besproken zou worden. Dit is echter niet gebeurd, dus hij gelooft dat het een zaak is om af te stemmen hoe de beantwoording kan volgen. Hij betreurt het dat er op deze manier met de bijdrage wordt omgegaan.

SAB (Martin) heeft geen aanvullende vragen.

CDA (Quaaden) heeft geen aanvullende vragen.

Partij Veilig Maastricht (Garnier) wil graag weten hoe situaties met hoge huren, zoals bij het Hof van Assisi en het Sint Gerlach, in de toekomst voorkomen kunnen worden en hoe dit gehandhaafd kan worden. Zal er scherp worden toegezien op de naleving van minimumpercentages en maximumprijzen van huur en kan de wethouder dit toezeggen?

PVV (Geurts) heeft geen verdere vragen of opmerkingen.

Lijst Imgriet Habets (Habets) heeft geen verdere vragen.

Wethouder Heijnen refereert aan de eerdere opmerking van de heer Garnier dat het voorstel er niet alleen op papier goed moet uitzien, maar dat het ook in de praktijk goed moet worden. Daarom is ook de verordening opgesteld, omdat men in het verleden vaker gewent heeft om betaalbare woningen toe te voegen, maar de gemeente alleen richtlijnen mocht meegeven, waardoor ontwikkelaars zelf naar eigen inzicht bepaalde prijzen mochten toekennen. Met de verordening is het mogelijk in principe te handhaven. Ten aanzien van Sappi en Landbouwbelang geeft zij aan dat het een raadsbesluit is

geweest dat zij uiteindelijk € 18 miljoen moeten opleveren, wat niet mogelijk is als daar 60% betaalbare woningbouw bij berekend wordt. Dat zijn keuzes geweest in het verleden, waar mee gedeald dient te worden.

LPM (Nuyts) merkt op dat er ook een deel voor studentenhuisvesting is ingetekend en vraagt of zij dan ook de hoofdprijs moeten betalen.

Wethouder Heijnen antwoordt dat dit behoorlijk op één bepaald dossier ingaat. Bij Landbouwbelang wordt gekeken hoe alles tot een totaalplan gemaakt kan worden en zij gelooft dat wethouder Krabbendam daar meer van weet dan zij. De regels die nu vastgesteld worden zijn niet van toepassing op het project Landbouwbelang, waar de raad al eerder afspraken over heeft gemaakt met wethouder Krabbendam.

LPM (Nuyts) merkt op dat zij begrijpt dat een project betaalbaar moet zijn en genoeg opbrengsten moet opleveren. Zij heeft het over een doelgroep die gehuisvest moet worden, maar niet de hoofdprijs kan betalen en waarbij er niet gekeken wordt naar de hoogte van de huren. Zij zoomt nu in op het voorbeeld van Sappi, maar dit geldt voor alle projecten die in de binnenstad bepaalde opbrengsten moeten opleveren. Zij vindt het vreemd dat de studenten er wel kunnen zitten, terwijl zij ook niet de hoofdprijs kunnen betalen, maar andere bevolkingsgroepen wel uitgesloten worden.

Wethouder Heijnen gaat ervan uit dat er binnen de commissie Stadsontwikkeling gesprekken zijn geweest over hoe om te gaan met projecten als Sappi en Landbouwbelang. Zij zijn uitgezonderd van deze specifieke regelingen en er zijn bepaalde kaders gemaakt, waar dit peilvoorstel niet op van toepassing is.

Ten aanzien van de vragen van de PvdA, geeft zij aan dat Trega-Zinkwit een voorbeeld is van een wijk waar relatief veel sociale huur aanwezig is, dus het is wenselijk dat hier niet te veel sociale huur wordt toegevoegd en er gekeken wordt naar andere doelgroepen die hier nodig zijn om de buurt verder te differentiëren. Bij een wijk als Campagne zal er bij nieuwbouw waarschijnlijk wel aan de 60% betaalbare woningen gehouden moeten worden. De buurtraad van Limmel vraagt ook op te letten niet te veel woningen van dezelfde soort toe te voegen. Voorts moet er bij stedelijke partners gedacht worden aan corporaties, ontwikkelaars, Buurtbalans, de universiteit en Hogeschool Zuyd, maar ook met andere partners wordt met regelmaat om de tafel gezeten om het te hebben over grootstedelijke huisvestingsvraagstukken. Ook met toenemende mate met mbo-opleidingen. Het document is van toepassing op wijzigingen van bestemmingsplannen en bij nieuwe aanvragen. Dat zijn twee zaken waarop nu gestuurd kan worden, maar dat kan niet met terugwerkende kracht. De vraag van mevrouw Nuyts of het Tregaterrein al veiliggesteld is, kan niet zomaar beantwoord worden. Zij verwacht deze week een RIB, waarin meer duiding gegeven kan worden over de stand van zaken van dit proces.

LPM (Nuyts) vraagt of het de positieve of de negatieve kant uitgaat.

Wethouder Heijnen antwoordt dat mevrouw Nuyts goed weet dat het een langlopend proces is en een duimpje omhoog of omlaag het gehele dossier en de buurt enorm tekortdoet. Zij wil vragen om een aantal dagen geduld voor de verzending van de RIB. Als er grote ontwikkelingen, al dan niet vertrouwelijk, te melden zijn, dan heeft zij al eerder toegezegd aan PVM dat er bijpraatmomenten met de raad georganiseerd zullen worden. Zij gaat ervan uit dat dit het einde is van de beraadslaging en dankt de raad voor alle input, die meegenomen zal worden voor het finetunen van het voorstel.

De voorzitter vat de toezeggingen samen. Wethouder Heijnen zegt toe de vragen van de PvdA over De Beyart schriftelijk te beantwoorden, de stand van zaken rondom de percentages van betaalbare woningbouw op te nemen in het nog te ontwikkelen dashboard, evenals de bijzondere doelgroepen, die worden ook in het dashboard opgenomen. Hij schorst de vergadering voor tien minuten.

De vergadering wordt voor tien minuten geschorst.

6. Verkeersstudie Stationsomgeving

De voorzitter hervat de vergadering. Het raadsvoorstel voor de verkeersstudie van de Stationsomgeving is de vorige domeinvergadering besproken, maar de raad vond het voorstel nog niet rijp voor besluitvorming en wilde een extra moment om door te praten over enkele amendementen. De vragen van het CDA zijn beantwoord. Dit alles ter voorbereiding op de

besluitvorming van het raadsvoorstel in de raadsvergadering van 21 december 2021. In dat kader adviseert het domein de raad. De amendementen liggen voor en voordat men de gelegenheid krijgt om een inhoudelijke bijdrage te leveren en of over te gaan tot het advies aan de raad, wil hij graag eerst de initiatiefnemers van de amendementen het woord geven.

D66 (Barendse) gaat ervan uit dat discussie over de amendementen in de raadsvergadering zal plaatsvinden, dus hij houdt het bij een korte toelichting. De collega's van D66, PvdA, CDA, PVM en SP hebben samengezeten en bekeken hoe de beslispunten van het raadsvoorstel verbeterd konden worden. Dit heeft geleid tot vier amendementen. Het eerste amendement gaat over het eerste beslispunt en vraagt om meer aandacht voor de veiligheid van langzaam rijdend verkeer op de kruising van de Sint Maartenslaan en Wilhelminasingel. Het tweede amendement verzoekt het tweede beslispunt te schrappen uit het raadsvoorstel, omdat dit punt wat de indieners betreft een eigen discussie verdient. Het derde amendement betreft de Groene Loper, waarbij gevraagd wordt om een vernedering van de uitvoering van Zone 30 aldaar. Het vierde amendement stelt voor om het te voteren bedrag naar beneden bij te stellen, ervan uitgaande dat de eerste drie voorgestelde amendementen het halen en een te voteren bedrag van € 700.000 overblijft. Als het tweede amendement het niet haalt, zal het om € 900.000 gaan.

LPM (Nuyts) heeft een amendement gemaakt met betrekking tot het middenstuk van de Groene Loper. Als mensen daar wandelen moeten zij steeds over hun schouder kijken of er geen fietser of brommer aankomt. In verband met de veiligheid van de situatie en het minder genot beleven van de wandeling, stelt het amendement voor om van de middenberm puur een voetgangerszone te maken en de rest van de straat in te richten als een soort fietsstraat met auto te gast, dus een 30 kilometerzone.

De voorzitter vraagt wie er nog een inhoudelijke bijdrage wil leveren.

D66 (Barendse) heeft zich tijdens de eerste behandeling van dit raadsstuk zeer kritisch getoond. Ten eerste omdat de fractie twijfels had bij de gevolgen voor de verkeersveiligheid van langzaam verkeer in de beslispunten die voorlagen. Ten tweede wordt de ambitie gemist om sluipverkeer echt te weren en het verkeer via de Koning Willem-Alexandertunnel te leiden. Wat betreft het eerste bezwaar is de fractie samen met collega's tot die vier amendementen gekomen die hij zojuist heeft toegelicht. Ten aanzien van het tweede bezwaar laten onderzoeken van de laatste jaren onomstotelijk zien dat een aanzienlijk deel van het verkeer op de assen Franciscus Romanusweg, Wilhelminasingel, Avenue Céramique en Meerssenerweg, Duitse Poort, Avenue Céramique geen directe bestemming in Wyck heeft. Het effectief weren van dit verkeer zou dus winst opleveren qua luchtvervuiling, geluidsoverlast en qua verkeersveiligheid. Deelt het college de mening van D66 dat het verkeer een prima alternatief heeft via de A2-tunnel?

Lijst Imgriet Habets (Habets) heeft een vraag voor de indieners van het amendement. Zij begrijpt uit het derde amendement dat er gekomen moet worden tot een plan van aanpak voor een passende weginrichting voor de middenberm. Mevrouw Nuyts stelt alleen een voetgangerszone voor de middenberm voor en zij vraagt of het plan van aanpak van D66 en het voorstel van LPM als één vraag gezien kan worden.

D66 (Barendse) geeft aan dat het amendement iets verder gaat dan alleen de middenstrook en vraagt om een 30 kilometerzone in heel de Groene Loper. Het vraagt het college om met een plan van aanpak te komen om daarbij een passende weginrichting te verzorgen en tevens te kijken of de weginrichting van de middenberm geoptimaliseerd kan worden. Het amendement van de LPM vraagt om al direct van de middenberm een fietszone te maken, terwijl D66 eerst om een onderzoek vraagt aangezien het niet weet wat het beste is voor een weginrichting.

LPM (Nuyts) hoeft geen onderzoek meer, want de fractie is meerdere malen op de middenberm geweest en is van mening dat het zeer onveilig is. Er moet rekening gehouden worden met de karaktereigenschappen van een fietser en als deze aanwezig zijn, denken brommers en scooters ook dat ze er mogen komen. De LPM stelt voor voetgangers en rijwielen te scheiden en de weg opnieuw in te richten.

Partij Veilig Maastricht (Garnier) hoort graag van mevrouw Nuyts of zij het met hem eens is dat het niet slim is om achterstevoren te werken. Er moet eerst gekeken worden naar waar precies het

probleem zit en dan kan een oplossing voorgesteld worden. Mevrouw Nuyts wil eerst met de oplossing beginnen.

LPM (Nuyts) is vaker op de Groene Loper en ziet wat het probleem is. LPM is een praktische partij die geen zin heeft om geld in onderzoeken te steken als de oplossing duidelijk is.

SAB (Martin) is zeer verbaasd, want hij heeft gisteren nog contact gehad met de behandelend ambtenaar, waarbij is afgesproken dat de amendementen er vóór vorige week donderdag zouden zijn, zodat ze in de fractievergadering besproken konden worden en in de domeinvergadering behandeld konden worden. Hijzelf noch de behandelend ambtenaar heeft echter de amendementen gezien. Er worden dus afspraken gemaakt die het domein zelf niet nakomt. Hij vindt dit niet kunnen en neemt de amendementen dus eerst mee naar de fractie. Hij heeft daarnaast niet de mogelijkheid gekregen eventueel de amendementen mee te ondertekenen.

D66 (Barendse) heeft geprobeerd de amendementen zo snel mogelijk te schrijven, maar helaas is het niet gelukt deze vorige week af te krijgen. Amendementen worden normaal gezien behandeld in de raadsvergadering, maar hij vond het gepast om ze vóór de domeinvergadering aan iedereen te doen toekomen. In de vorige domeinvergadering is afgesproken met een aantal partijen om de koppen bij elkaar te steken in een vooroverleg, wat erin heeft geresulteerd dat er meerdere ondertekenaars zijn. Hij wilde graag de amendementen vandaag al kunnen voorleggen, maar ze worden pas in december behandeld.

PvdA (Van Ham) vult aan dat het in de vorige domeinvergadering uitgebreid besproken is en dat er de uitnodiging lag om erover mee te praten. Als SAB dit gemist heeft, is dat de reden waarom SAB niet bij de voorbespreking is geweest.

SAB (Martin) vindt het prima dat de amendementen worden ingediend, maar heeft niet aangeboden om er fysiek aan deel te nemen. SAB was in afwachting van de amendementen om ze te lezen en er iets van te vinden. Amendementen worden uiteraard bij de raadsvergadering behandeld, maar het was handiger geweest om bepaalde suggesties al mee te kunnen nemen om te voorkomen dat er in december gezegd wordt dat men er nog steeds niet geheel uit is. Hij vindt dit een gemiste kans.

CDA (Janssen) steunt twee amendementen, omdat het punten zijn die verkeerstechisch nader bekeken dienen te worden, zoals de kruising van de Sint Maartenslaan en Wilhelminasingel. Wat betreft de Groene Loper en het amendement van LPM, meent hij dat dit tevens verder bekeken dient te worden, want het fietsverkeer naar de rijbaan dirigeren is ook geen passende oplossing doordat hier een smalle rijstrook is. Het amendement autoluw Wyck steunt het CDA niet, omdat zij vindt dat hier voorrang aan gegeven moet worden. In antwoord op vraag 7 is een toezegging gedaan en de fractie vindt het onderdeel participatie zeer van belang. Met deze toezegging kan zij goed leven.

LPM (Nuyts) weet dat de rijstrook smal is, maar wat de fractie betreft kan de middenberm versmald worden, zodat de strook voor de fietsstraat met de auto als gast breder kan worden. Een bijna-aanrijding van haarzelf was voor haar de reden om de motie in te dienen en toen zij de amendementen zag van D66 heeft zij besloten de motie in een amendement te gieten.

CDA (Janssen) gelooft ten aanzien van de Groene Loper dat dit ook gewenning moet zijn. Hij woont er zelf in de buurt en ziet vaak vijf mensen naast elkaar wandelen. Het besef moet komen dat dit niet mogelijk is en men moet zich aanpassen. Er zal iets moeten gebeuren aan het autoverkeer op de rijbaan.

VVD (Van Heertum) dankt de heer Barendse voor de voorbereiding van de amendementen, die een goede reflectie zijn van het debat dat gevoerd is in het domein en de wensen van de raad goed verwoordt. De fractie zal nog kennisnemen van de beantwoording van de vragen van het CDA en wil mevrouw Nuyts oproepen om zich aan te sluiten bij het amendement dat voorligt om de opties om het gebied veiliger te maken te onderzoeken. In de interruptie hoorde hij dat LPM de gehele Groene Loper wil openbreken en hij begrijpt dat zijzelf ook nog zoekende is naar goede oplossingen. Hij zou dit graag in gezamenlijkheid willen doen.

LPM (Nuyts) heeft gepeild bij verschillende mensen. Zij vindt het niet doordacht om fietsers en voetgangers met elkaar te combineren en ook als mensen met zijn tweeën naast elkaar lopen moeten zij blijven opletten.

Partij Veilig Maastricht (Garnier) vraagt hoe mevrouw Nuyts zo stellig kan zijn in deze beoogde oplossing van haar kant. Heeft zij al zicht op wat de kosten hiervan zijn?

LPM (Nuyts) heeft puur gekeken wat qua veiligheid de beste inrichting is. Zij weet dat als het college ergens geld voor wil hebben, dat zij dit ook kan vinden.

SPM (Steijns) deelt drie amendementen mee in en wil bij de raadsvergadering nader stilstaan bij het amendement dat beslispunt 2 wil schrappen. Dat geldt ook voor het amendement van mevrouw Nuyts, waar behoorlijke financiële consequenties aan vastzitten.

Wethouder Krabbendam deelt mee wat zijn beleving is na de vorige domeinvergadering. Hij heeft het op prijs gesteld dat er amendementen opgesteld zijn om nader tot elkaar te komen en heeft zijn hand uitgestoken om aan de voorkant mee te denken. Dit is niet gebeurd en hij heeft pas vanmiddag de amendementen gekregen, wat hij betreurt. Hij hoopt dat de indieners de punten als reactie op de amendementen die hij nu wil delen ter harte nemen. Men is nu bezig met een tussenstap in een groot proces van de Omgevingsvisie, waarbij geconstateerd kan worden dat er moties zijn die tot veel commotie leiden en waarbij men zou willen dat de ambitie groter zou kunnen zijn dan haalbaar is. Er moet ook rekening gehouden worden met wat mensen vinden in de stad. Het doel is om te streven naar een klimaatneutrale, leefbare, economisch aantrekkelijke en leefbare stad. Ten aanzien van het eerste amendement geeft hij aan dat is onderzocht of er bij de kruising een tweerichtingsfietspad zou kunnen komen en hij benadrukt dat dit nog een onderwerp van discussie is, zoals in de nota te lezen is. Het voorstel is om samen met belanghebbenden de inrichting van het kruispunt vorm te geven. De mogelijkheid van een rotonde is in dat kader onderzocht, maar er is te weinig fysieke ruimte op de plek. Maar als er vanuit de raad de oproep komt, zal hier zeker nog eens naar gekeken worden, of het amendement het nu haalt of niet. DSM gaat voortvarend verder met haar plannen in de Sint Maartenslaan om zich in het voormalige Euroscopgebouw te vestigen. De laatste bevestiging is dat zij dit begin 2024 willen doen, waarbij beide projecten goed op elkaar moeten worden afgestemd. Hij wil meegeven dat als de raad met meerderheid het amendement aanneemt, dat zij dan niet het budget voteert, maar met het vierde amendement een deel van het onderzoeksbudget voteert. Het college zal dan sowieso terug moeten komen bij de raad om het budget dat gereserveerd is voor deze ontwikkeling gevoteerd te krijgen, maar hij zegt hierbij dat er spanning op de raadsplanning ligt en hier dus een risico ligt over hoe zaken in de besluitvorming kunnen komen. Als het amendement wordt aangenomen, zal er dus op een gegeven moment tijdsdruk ontstaan, omdat een aanvullend raadsvoorstel nodig is. Als het amendement niet wordt aangenomen, zal het college, net zoals bij andere grote infrastructuurprojecten, aan de slag gaan met een goed participatieproces, waar de raad van op de hoogte gehouden wordt via RIB's. Het college komt bij de raad terug met de beschrijving van het budget, maar zal er altijd naar streven binnen het gevoteerde budget te blijven en indien mogelijk aanvullende budgetten van het rijk te verkrijgen om een reconstructie binnen het budget te voltooien.

Ten aanzien van de pilot voor een autoluw Wyck in het tweede amendement wil hij de raad er graag op wijzen dat er een zeer uitgebreid participatieproces heeft plaatsgevonden met animaties, video's, informatieavonden en marktkraampjes. Hij betreurt het des te meer dat er naar aanleiding van de besluitvorming van deze raad nog een aantal bezwaren zijn binnengekomen van een aantal ondernemers die zich in de tijd voor het participatieproces niet hebben gemeld. Hij is wel blij dat zij zich nu hebben gemeld, zodat zij in het verdere proces van de pilot meegenomen kunnen worden. Dit pleit ervoor om het amendement niet aan te nemen, want als het tweede amendement in combinatie met het vierde amendement wordt aangenomen zal dit leiden tot uitstel, omdat een apart besluit naar de raad gebracht moet worden. Hij vraagt zich af of dit wel voor de verkiezingen lukt, en mocht dit niet het geval zijn, of het dan voor de zomer zal lukken, gelet op hoe de raad vergadert na verkiezingen. Met amendement 4 erbij is het daarnaast niet alleen vertraging, maar stilstand, omdat hier geen budget gevoteerd wordt om met de pilot aan de slag te gaan. De verdere participatie van de gemelde partijen in de pilot is dan niet mogelijk, wat ertoe kan leiden dat deze aangehaakte energie van ondernemers en bewoners eruit vloeit.

D66 (Barendse) heeft in de toelichting gezegd dat op het moment dat amendement 2 het niet haalt, het te voteren budget verhoogd dient te worden en het amendement 4 dus aangepast wordt. Als amendement 2 het niet haalt, zal er € 200.000 gevoteerd worden voor het plan autoluw Wyck.

Wethouder Krabbendam geeft aan dit voor hem duidelijk was. Als amendement 2 wordt aangenomen leidt dit tot vertraging en hij gaat er zelf van uit dat door de volle raadsagenda tot maart, de verkiezingen en het zomerreces daarna er pas driekwart jaar later een besluit bij de raad komt. In combinatie met amendement 4 is amendement 2 stilstand. D66 kondigt aan de pilot op de lange baan te willen schuiven en daarnaast wil de fractie er geen budget voor voteren. Als hij het kritische verhaal van D66 goed beluisterd heeft, waarin zij zegt dat er niet genoeg gebeurt, begrijpt hij niet waarom de fractie zo op haar strepen gaat staan wat betreft de pilot autoluw Wyck. Juist het hele idee van de pilot is om te kijken wat de bezwaren zijn, hoe die te mitigeren zijn en wat belangrijk is voor de raad hierin. Het vraagt tijd en energie om met de partijen om de tafel te gaan en dat kan niet zonder budget.

D66 (Barendse) vindt het vervelend dat de wethouder zijn amendement op deze manier framet. Hij roept niet op tot uitstel van maanden, maar om zo spoedig mogelijk met een voorstel bij de raad te komen. Als de wethouder zegt dat dit niet voor de zomer gebeurt, vindt hij dat weinig ambitieus.

Wethouder Krabbendam meent dat dit voorkomen had kunnen worden als zij het er voor de vergadering over hadden kunnen hebben. Hij houdt D66 voor wat de gevolgen zijn van het aannemen van hun amendement, maar dat had hij ook liever in een andere setting gedaan. Het heeft niet met ambitie maar met realisme te maken, kijkend naar de raadsplanning. De raadsplanning tot maart zit nagenoeg vol en na de verkiezingen worden er bijna geen raadsvoorstellen van deze aard behandeld.

LPM (Nuyts) merkt op dat de inhoud van de amendementen de strekking heeft om de veiligheid en openbare ruimte te verbeteren en zij vraagt zich af wat het bezwaar is om een tandje bij te zetten of naar alternatief budget te kijken. Zij heeft het dan over alle pogingen die de raad doet om plannen te verbeteren die het college voorlegt. Wat maakt het uit als het wat later gebeurt? Als er maar verbetering optreedt.

Wethouder Krabbendam vreest in herhaling te vallen. Het heeft vooral met de planning van de raad te maken en bovendien kan hij niet garanderen dat het college binnen nu en twee maanden een nieuw raadsvoorstel heeft, zeker als er nog geen budget aan vasthangt. Het is zijn taak om de raad voor te houden wat de eventuele consequenties zijn van het aannemen van de amendementen.

PvdA (Van Ham) wil de wethouder vragen wat minder stil te staan bij het feit dat hij de amendementen wat later heeft gekregen en niet is betrokken bij de voorbereiding, maar in te gaan op de inhoud. En letterlijk in te gaan op wat er gevraagd wordt in het amendement. Het enige wat amendement 2 vraagt is om het voorstel apart met de raad te bespreken. Zij gelooft niet dat er een geheel nieuw document geschreven moet worden. Het is aan de agendacommissie om te zien of dit lukt. Zij verzoekt net als mevrouw Nuyts om wat opener en positiever te kijken of men tot elkaar kan komen en wat haar betreft is het prima dat dit in deze zaal gebeurt.

Wethouder Krabbendam probeert voortdurend tot de inhoudelijke beantwoording te komen, maar hij beantwoordt ook de vragen die per interruptie tot hem komen. Hij neemt de woorden van mevrouw Van Ham ter harte. Een van de argumenten waarom het weinig zin heeft om het amendement er apart uit te lichten is dat er inhoudelijk niets nieuws ter tafel komt. Het belangrijkste van de pilot is de bedoeling om de bezwaren die er leven mee te nemen in de uitwerking ervan. Hij garandeert hierbij dat nooit alle mensen geheel achter de pilot zullen staan en er altijd tegenstanders zullen zijn. Zij moeten zo goed mogelijk opgevangen worden en er moeten oplossingen worden geboden voor hun bezwaren. Een afzonderlijke bespreking levert niet meer informatie op dan dat. Uit de brieven die mensen hebben gestuurd wordt duidelijk dat zij zich niet geheel gehoord voelen in hoe het proces tot stand gekomen is en hij vindt dit een belangrijk signaal. De gemeente verhoudt zich tot iedereen die zich meldt, maar daarnaast zijn er ook verenigingen als Ondernemend Wyck, Centrum Management en het Buurtplatform, die dit in hun visieplannen hebben opgenomen. Hij wil nadrukkelijk verwijzen naar de antwoorden op de schriftelijke vragen van het CDA. Het is een pilot waarin de gemeente extra informatie wil verzamelen om uiteindelijk een eventuele definitieve invoering te kunnen doen. Kortom, het uit het raadsbesluit tillen van de pilot leidt waarschijnlijk tot verplaatsing tot na de verkiezingen en met amendement 4 erbij tot stilstand. Er komt geen nieuwe informatie voor dat inhoudelijke voorstel. Het pleidooi van D66 van de vorige keer was dat er meer vaart in het proces nodig was, maar met het

amendement wordt het tegenovergestelde gedaan. Het is aan de raad om hierin een afweging te maken.

D66 (Barendse) vindt het jammer dat de wethouder het op deze manier inzet. De fractie vraagt niet om maanden uitstel en zou graag in een extra domeinvergadering bijeenkomen om het voorstel te behandelen.

Lijst Imgriet Habets (Habets) refereert aan het voorstel van de PvdA om het raadsvoorstel apart in te dienen wat betreft een autoluw Wyck en vraagt welke punten zij van waarde acht in een nieuw wetsvoorstel.

PvdA (Van Ham) antwoordt dat zij het er graag uitgebreid over wenst te hebben en niet als een bulletpoint in een samengeraapt voorstel. Het is een onderwerp dat het verdient om het goed met elkaar over te hebben.

Lijst Imgriet Habets (Habets) zou toch graag een specificatie willen van wat de toegevoegde waarde is van een apart raadsvoorstel. Het is uiteraard een belangrijk onderwerp, waar de stad over verdeeld is, dus het verdient zeker de aandacht.

PvdA (Van Ham) gaat niet in op wat de fractie extra wil bespreken, maar wenst het te hebben over de reacties die er zijn en die nu binnengekomen zijn. Als burgers erover willen praten, dan staat de PvdA hier open voor.

Lijst Imgriet Habets (Habets) begrijpt juist van de wethouder dat hij in gesprek wil gaan met de inwoners die de laatste meningen hebben ingestuurd en zij vraagt waar dan het verschil zit.

PvdA (Van Ham) antwoordt dat het verschil is dat zij meer tijd wil nemen en het er uitgebreid met elkaar, ook met alle raadsleden, over wil hebben. Dat hoeft echt geen maanden te duren, maar kan ook volgende week wat haar betreft. Zij pleit ervoor het niet in een snelkookpannetje te gooien, alleen omdat er bijvoorbeeld subsidies op de loer liggen.

Wethouder Krabbendam betreurt het dat hij in de discussie weinig inhoudelijke argumenten hoort waar hij iets mee kan. Er wordt uitgebreid gesproken of uitstel wel of niet verstandig is, maar als hij de inhoud zou horen, zou hij dit bij eventueel uitstel kunnen meenemen in een nieuw raadsvoorstel. De bezwaren van de mensen die zich nu nog hebben gemeld zullen uitdrukkelijk meegenomen worden. Ten aanzien van amendement 3 stelt hij dat een terugkomende discussie is hoe om te gaan met maximumsnelheden in de stad, waarbij de weginrichting niet is conform wat men betreffende de maximumsnelheid zou mogen verwachten. In artikelvragen van D66 wordt gesteld dat er wegen zijn met maximumsnelheden van 30 kilometer per uur waar niemand zich aan houdt en of er geen aanvullende maatregelen getroffen kunnen worden. Hij is blij dat D66 in amendement 3 de ambitie beschrijft om van het gehele gebied van de Groene Loper een 30 kilometerzone te maken en dat in eerste instantie te regelen door verkeersborden op te hangen. Hij constateert dat dit precies een actie is die op andere plekken een probleem is; automobilisten kijken niet alleen naar de borden, maar vooral ook naar de weginrichting, waarop zij hun rijgedrag aanpassen. Als er borden opgehangen worden, kunnen voetgangers denken dat automobilisten zich houden aan de maximumsnelheid, wat dus uiteindelijk tot onveiligere situaties kan leiden. Een voetganger kan moeilijker inschatten wat de snelheid is van een auto die op hem of haar afkomt. Alleen borden ophangen leidt dus tot gevaarlijkere situaties.

D66 (Barendse) vindt het wederom vervelend hoe de wethouder het amendement weer framet. Als hij het hele stuk leest, kan hij zien dat de borden een tijdelijke oplossing zijn. De fractie wil vaart achter een 30 kilometerzone en vraagt het college om met een pakket aan maatregelen te komen waarbij duidelijk is dat die 30 kilometerzone van toepassing is. Hij vindt de toon van wethouder Krabbendam uitermate vervelend en ook de manier waarop hij aanhaalt dat D66 bepaalde vragen stelt.

Wethouder Krabbendam gelooft dat hij zijn verhaal vertelt op de toon die hij altijd gebruikt, op een rustige en heldere manier. Zijn rol en taak is om de raad te wijzen om de gevolgen van het indienen van een amendement. Zeker als het om verkeersveiligheid gaat wil hij daar geen grapjes over maken en dit zeer serieus benaderen. Hij vindt het vervelend dat D66 dit als negatief ervaart, want het is belangrijk om de raad op deze gevolgen te wijzen en niet later het verwijt te krijgen dat de raad er niet

goed over is ingelicht. Zeker bij de Groene Loper, die in de normering onder een gebiedsontsluitingsweg valt, is het advies om eerst maatregelen te treffen om die 30 kilometer af te dwingen en dan in de bewoording duidelijk te maken dat dit ook daadwerkelijk zo is. Op deze manier worden automobilisten gedwongen zowel de 30 kilometerzone te zien als zich eraan te houden.

D66 (Barendse) wil de wethouder erop wijzen dat een groot gedeelte van de Groene Loper al een 30 kilometerzone geworden is vanwege de bouwwerkzaamheden. Hij vindt het dus flauw om te zeggen dat aanpassingen niet al mogelijk zijn als de weg niet anders is ingericht.

Wethouder Krabbendam stelt dat dergelijke werkzaamheden andere situaties zijn dan definitieve inrichtingen. Op de snelweg moet soms ook tijdelijk 70 kilometer gereden worden met bebording, hoewel de weginrichting daar niet naar is. Dat is iets anders dan wat D66 beoogt met het amendement. De ambitie van de motie van GroenLinks om de 30 kilometerzone de norm te maken binnen de bebouwde kom wordt gedeeld door het college en de ambtenaren staan klaar om subsidies in te dienen bij het rijk om hiervoor budget te vinden. Als het gehele budget gevraagd zou zijn voor de Groene Loper, zou het rijk zeggen dat extra rijksbudget niet meer nodig is. Het college heeft er goede hoop op dat de gelden binnen een jaar worden toegezegd en dat voordat het Kindcentrum gerealiseerd wordt een groot gedeelte van de Groene Loper een 30 kilometerzone zal zijn. De opening van het Kindcentrum en de bewoning van de nieuwbouw zijn mooie momenten om gedragsveranderingscampagnes in te zetten.

VVD (Van Heertum) verzoekt de wethouder nader toe te lichten om welke subsidieregels dit gaat en wat hierbij de voortgang is.

Wethouder Krabbendam stelt dat er op dit moment nog geen subsidies zijn, maar dat het een motie is die is aangenomen in de Tweede Kamer, waarbij is aangekondigd dat deze erop terugkomt hoe dit te gaan waarmaken. Vergelijkend met behaalde resultaten in het verleden, zoals de Tongerseweg, waar ook een budget voor was aangevraagd en waarover positief is besloten, omdat de gemeente vooraan in de rij stond, de plannen klaarlag om meteen aan de slag te gaan en er nog geld nodig was om het plan tot uitvoer te brengen. Hij gaat ervan uit dat het bij een toekomstige subsidieregeling op een soortgelijke wijze zal gaan. Hij stelt voorop dat het amendement de ambitie onderschrijft om van de gehele Groene Loper een 30 kilometerzone te maken, maar deze ambitie stond ook al in het oorspronkelijke voorstel.

CDA (Janssen) onderschrijft inderdaad de ambitie, maar wil meegeven dat er harder gereden wordt dan gebruikelijk, wat deels komt doordat zowel aan de noord- als de zuidkant het verkeer wat de Groene Loper opkomt uit een andere verkeerssituatie komt waar harder gereden mag worden. Alleen het plaatsen van borden is niet genoeg, maar er zal een stap verder gegaan moeten worden.

Wethouder Krabbendam stelt dat dit exact is wat hij zelf zei. Het amendement zegt te beginnen met borden, maar dat leidt zijns inziens tot gevaarlijke situaties. De ambitie om van de gehele Groene Loper een 30 kilometerzone te maken wordt door het college gedeeld.

PvdA (Van Ham) hoort de wethouder meerdere malen zeggen dat 30 kilometerborden plaatsen tot gevaarlijke situaties leidt en zij vraagt om toelichting hoe het plaatsen hiervan ongelukken zou kunnen veroorzaken.

Wethouder Krabbendam herhaalt dat als een weg er niet uitziet als een 30 kilometerweg, automobilisten minder snel geneigd zijn langzamer te rijden. Hij haalt het voorbeeld aan van het Kennedysingeltracé, waar de oorspronkelijke snelheid 70 kilometer per uur was. Om meerdere redenen is besloten het terug te brengen naar 50 kilometer per uur door er alleen borden neer te zetten. De V85-norm op die weg ligt beslist niet op 50 of 70, maar daarboven, en dat komt doordat de inrichting van de weg zo is dat automobilisten denken dat zij er harder kunnen rijden. Hetzelfde gebeurt op een gebiedsontsluitingsweg zoals de Groene Loper. Bij het Kennedysingeltracé is ervoor gekozen wel alleen borden te zetten, omdat er niet voortdurend mensen over de straat lopen en oversteken. Dat is niet het geval bij de Groene Loper, waar veel mensen fietsen en wandelen.

Voor **Partij Veilig Maastricht** (Garnier) is het nog steeds niet duidelijk waarom het plaatsen van borden niet zou kunnen. Als er een bord neergezet wordt om de snelheid te verlagen kan het er zijns inziens nooit slechter op worden. Hij volgt de redenering niet.

Wethouder Krabbendam geeft aan nog niet klaar te zijn met zijn beantwoording. Hij leest een quote voor van directeur Peter van der Knaap van de Stichting Wetenschappelijk Onderzoek Verkeersveiligheid, die stelt dat in sommige gevallen het 50 kilometerbord is vervangen door een 30 kilometerbord, wat wel het slechtste van twee werelden is. Er is de illusie dat er 30 kilometer per uur wordt gereden en ouders hun kinderen naar school laten fietsen omdat het veilig zou zijn, terwijl de auto's er nog steeds harder rijden. De bron van dit citaat is RTL Nieuws, een bericht uit september 2019. Een expert van verkeersveiligheid zegt dus dat het alleen ophangen van borden het slechtste van twee werelden is, als de daadwerkelijke verkeerssituatie daarop niet wordt aangepast. Het college wil een 30 kilometerzone maken van de gehele Groene Loper en daar maatregelen voor treffen, maar pleit ervoor het niet onveiliger te maken door er in de tussentijd alleen borden op te hangen.

Amendement 4 is een gevolgtrekking van de andere amendementen en hij is blij dat deze eventueel nog aangepast wordt mocht het amendement over de pilot autoluw Wyck het niet halen. Ten aanzien van het amendement van LPM merkt hij op dat de raad terecht aangeeft dat participatieprocessen zeer belangrijk zijn en dat mensen hun inbreng vooraf kunnen inleveren. Vandaag is het amendement ingediend en het is vooraf in de stadsronde besproken. Tegelijkertijd zal de gemeente nog het gesprek aangaan met de buurt om te zien hoe de middenberm prettiger en veiliger kan zijn. Er wordt terecht geschetst dat het een nieuwe verkeerssituatie in Maastricht is waar mensen nog aan moeten wennen en waarbij rekening met elkaar gehouden moet worden. Partijen als Fietzersbond, Veilig Verkeer Nederland en Verkeersveiligheidsgroep Maastricht hebben bij hem aangegeven geen voorstander te zijn van het voorstel om de fietsers naar de autobaan te verplaatsen. Zij hebben aangekondigd aan de slag te willen gaan met een gedragscampagne om mensen op de Groene Loper te sensibiliseren rekening te houden met elkaar in zo'n *shared space*.

LPM (Nuys) is bekend met de charmeoffensieven voor de fietsers, waarbij er kaartjes aan fietsen worden gehangen, maar waarbij een volgende lichter student weer precies hetzelfde doet. Zij gelooft niet dat het sensibiliseren van mensen via een charmeoffensief zal helpen. Zij wil de fietser zeker niet het sluitstuk van dit verhaal laten zijn, maar zij gelooft dat er wel degelijk de mogelijkheid bestaat om de fietser op de rijbaan te laten fietsen en er een fietsstraat van te maken door deze breder te maken.

Wethouder Krabbendam stelt dat de wens was om van de Groene Loper een recreatiegebied te maken waar de fietser en voetganger in harmonie samen kunnen zijn. Er is niets mis met fietsers die op hun gemak op de middenberm zijn en daar vertoeven. De Groene Loper is nog niet uitontwikkeld en mensen moeten nog wennen aan de nieuwe situatie. Dit raakt aan de bezwaren van de PVM dat er al oplossingen worden bedacht voordat het gehele proces doorlopen is.

De voorzitter vraagt of er behoefte is aan een tweede ronde.

GroenLinks (Van der Gugten) werd ook overvallen door het zeer laat ontvangen van de amendementen en heeft zeker behoefte er in de tweede ronde opmerkingen over te plaatsen. Ten eerste stelt hij dat alles wat gedaan wordt rondom het station en in Wyck de bedoeling heeft om daar op de langere termijn een stuk stadsontwikkeling mogelijk te maken. Het gaat erom met plannetjes en ingrepen voor te sorteren om op de langere termijn de stad leefbaarder en interessanter te maken. Te onderzoeken hoe het spoorgebied ontwikkeld kan worden en hoe de twee stadsdelen zich tot elkaar kunnen verhouden. Het heeft ook alles te maken met de infrastructuur, sluipverkeer en het verleggen van de prioritering naar de toekomst toe. De fractie wil zich nog goed buigen over de amendementen en hoe deze meehelpt aan het grotere toekomstverhaal. Het autoluwverhaal is een heftig thema, waar een aantal ondernemers zich offensief naar opstellen, maar kijkend naar vele voorbeelden waar een autoluw initiatief tot een succes heeft geleid, meent hij dat het niet nodig is bang te zijn dat het in Wyck mis zou gaan. Na vijf decennia dominantie van de auto in de stad is het tijd voor een nieuwe fase in de stadsontwikkeling, waarbij de auto een minder prominente plek inneemt. Dat heeft te maken met de luchtkwaliteit, veiligheid, samenstelling van buurten, welke activiteiten en bedrijvigheid zich hier afspelen. Het is aan de stad om van de gefragmenteerde situatie rondom het station een stuk stedelijkheid op gang te brengen waar iedereen een goed gevoel van krijgt. De stappen die gezet worden in Wyck zijn puzzelstukjes van een puzzel die veel groter is en het totale beeld moet nog opdoemen. De fractie zal dus kijken welke onderdelen van de amendementen dit verhaal sterker maken en op basis daarvan verwacht hij ze te kunnen steunen. Ten aanzien van de Groene Loper zegt hij dat het in de basis ontworpen is als concept waarin mensen samen kunnen verkeren en hij is van mening dit concept te versterken als *shared space* en niet aparte rijbanen voor fietsers te maken

en hekken te plaatsen. Er zijn in Maastricht genoeg voorbeelden van 30 kilometerwegen waar gebrek aan inrichting tot problemen leidt.

D66 (Barendse) betreurt het dat de wethouder zoveel beren op de Groene Loper ziet. Hij is blij dat de heer Van der Gugten wel die visie en ambitie ziet, die hij zelf nog mist. Hij hoopt dus met een motie te kunnen komen om die ambitie meer zichtbaar te krijgen.

50PLUS (Bronckers) is blij de amendementen tijdig gekregen te hebben en heeft aandachtig geluisterd naar de betogen van de indieners van de moties en de wethouder. In de basis staat de fractie sympathiek tegenover enkele ingebrachte amendementen. De bijdrage van de wethouder versterkt daarbij de beraadslaging tijdens de raadsvergadering.

Lijst Imgriet Habets (Habets) refereert aan het raadsvoorstel waarin voorgesteld wordt een gedeelte van Wyck via een pilot autoluw te maken en dat partijen worden gehoord die als laatste bezwaar hebben gemaakt. Zij vraagt hoe de besluitvorming zal lopen en op grond waarvan besloten wordt welke dagen bijvoorbeeld autoluw zullen worden.

Wethouder Krabbendam antwoordt dat dit op basis zal zijn van de inbreng van de partijen die deelnemen aan dat gesprek. Hij kan niet zeggen welke dagen het zullen worden, maar dat zal moeten blijken uit het participatieve proces. Ook als mensen in de minderheid zijn, kan hun inbreng serieus genomen worden door onderzoeksvragen te stellen over de zorgen die zij uiten en te toetsen of hun zorgen gegrond zijn of niet. De inzet is dat de pilot sowieso geslaagd is als het participatieve proces werkt.

Lijst Imgriet Habets (Habets) wijst op het streven om van de Groene Loper een 30 kilometerzone te maken en vraagt of er ook nog gekeken wordt naar de middenberm.

Wethouder Krabbendam antwoordt dat de middenberm een voetgangerszone is en dus geen 30 kilometerzone, dus hij begrijpt de vraag niet goed.

Lijst Imgriet Habets (Habets) verduidelijkt dat er op de middenberm ook frictie is tussen fietsers en voetgangers en zij wil graag weten of hier in het raadsvoorstel ook naar gekeken wordt.

Wethouder Krabbendam bevestigt dat hier zeker naar gekeken zal worden. Hij gelooft dat er een situatie kan komen waarin snelle fietsers zelf de baan opgaan als zij zien dat de Groene Loper vol is met voetgangers, maar dat het wel mogelijk is er te fietsen als het rustig is. Hij hoopt in de samenleving tot een punt te kunnen komen waar dat begrip voor elkaar er kan zijn.

De voorzitter constateert dat het voorstel door kan gaan naar de raadsvergadering. Men hoeft het niet met elkaar eens te zijn, maar het gaat erom dat er kennis en beelden met elkaar gewisseld zijn om besluitvorming te laten plaatsvinden. De raad kan altijd voor of tegen stemmen in een vergadering en een amendement of motie aanbieden. Hij deelt het advies van de vergadering dat dit stuk door kan naar de raadsvergadering van 21 december a.s.

7. Bijstelling Plan van Transformatie ENCI-gebied

De voorzitter constateert dat enkele partijen van woordvoerder willen wisselen en schorst de vergadering voor vijf minuten.

De vergadering wordt voor vijf minuten geschorst.

De voorzitter hervat de vergadering en meldt dat dit raadsvoorstel wordt besproken ter voorbereiding op het raadsbesluit in de raadsvergadering van 21 december a.s. De stadsronde heeft plaatsgevonden op 16 oktober jl. en hij vraagt of iemand de behoefte heeft een inhoudelijke bijdrage te leveren alvorens over te gaan op het advies van de raad.

Eerste termijn

GroenLinks (Van der Gugten) wil toelichten waarom hij aan het begin van de vergadering voorstelde om bespreking van het punt uit te stellen. Uit de pers is te vernemen dat ENCI een harde juridische procedure is begonnen om van haar verplichtingen in het kader van het transformatieplan af te komen

door het bedrijventerrein te verkopen zonder daarbij een kettingbeding in de koopovereenkomst op te nemen. ENCI heeft zich ooit vrijwillig verplicht om bij verkoop van het bedrijventerrein een kettingbeding op te nemen en daarmee te zorgen dat een volgende eigenaar op een gelijke manier gebonden is aan de overeenkomst.

PVV (Geurts) merkt op dat bij hem en zijn collega de website niet meer werkt en hoopt dat de livestream nog wel werkt.

Partij Veilig Maastricht (Garnier) weet dat de tool niet werkt en daarmee dus ook de livestream niet meer, waardoor de zitting niet meer openbaar is.

De voorzitter constateert dat de tool weer in de lucht is en geeft het woord terug aan de heer Van der Gugten.

GroenLinks (Van der Gugten) vervolgt dat ENCI haar juridische actie onderbouwt met het argument dat de gemeente bezig is met het aanpassen van het Transformatieplan. Dat was voor hem reden om het overleg en de besluitvorming *on hold* te zetten en ENCI niet meer munitie te geven voor hun juridische gevecht. Daarbij is de overweging dat het ontbinden van de stichting SOME niet per se urgent is en beslissingen hierover kunnen wachten tot in het voorjaar. Hij hoort graag van het college hoe zij van plan is om te gaan met de manier waarop ENCI deze actie insteekt en of er al sprake is van gezamenlijkheid bij de overige partners van het proces om te kijken hoe de intentie van ENCI om zich van haar verplichtingen te ontdoen gepareerd kan worden.

Voorts heeft GroenLinks een aantal inhoudelijke opmerkingen over het voorstel dat voorligt. Voor de fractie is het zeer belangrijk dat het Transformatieplan, dat door het volk vijftien jaar geleden in een participatief proces is bedacht, doorgang krijgt. Het heeft er namelijk toe geleid dat er een overeenkomst is gekomen tussen alle belangrijke betrokken partijen die zich hebben vastgelegd op een planuitvoering waar input van de bevolking in terechtgekomen is. Het was destijds al bekend dat het een lang proces zou worden, maar te zien is dat een aantal partijen bezig zijn zich aan het proces te onttrekken. Bij de Provincie is een politiek klimaat ontstaan waarbij zij hun betrokkenheid vooral met financiële argumenten probeert te verminderen. De gemeente Maastricht neemt haar verantwoordelijkheid door een deel van de overgangszone tijdelijk onder haar hoede te nemen. Bij Natuurmonumenten is de reflex om de integraliteit van het proces los te laten en zich vooral te focussen op natuurbeheer en -ontwikkeling. In het Transformatieplan staat echter een nadrukkelijke opgave om meerdere belangen te combineren en ook bedrijvigheid en werkgelegenheid te creëren, meer dan het tiental werknemers dat Natuurmonumenten zelf in dat gebied kan laten werken. Er zullen bedrijven moeten komen die zich op een positieve wijze verhouden tot de groeve en met elkaar vervlochten raken. Daarom is het belangrijk om als raad bij de bespreking vast te houden aan sleutelementen uit het Transformatieplan, zoals de aanleg van een centrale allée, die bedoeld is om het bedrijventerrein ook voor het grote publiek te ontsluiten, vaart te zetten achter de sloop en herinstallatie van de oven, het bedenken van een vervoersconcept dat ontsnapt aan het noodzakelijk volume van het automodel, er moet geen verdienmodel van gemaakt worden. De gemeente moet een rol kunnen hebben in het ontwikkelen van een gebied waarin het bedrijventerrein en de groeve functioneel op elkaar aansluiten, ENCI uitnodigen om samen met de andere partijen op zoek te gaan naar een fatsoenlijke invulling van het bedrijventerrein die past binnen de kaders van het Transformatieplan en op zoek gaan naar partijen die deze invulling kunnen geven. GroenLinks wil ENCI houden aan haar contractuele verplichtingen door het kettingbeding in de overeenkomst te behouden.

De voorzitter geeft mee dat het grootste deel van het betoog van de heer Van der Gugten niet in lijn met het voorstel ligt. Hij roept de andere domeinleden op zich te verhouden tot de inhoud van het voorstel en de invulling van het bedrijventerrein, de sloop van de oven en het kettingbeding achterwege te laten, omdat deze punten vandaag niet voorliggen.

PvdA (Van Ham) licht toe dat het plan tot stand gekomen is na jarenlang overleg en dat het onderwijs soms aangepast moest worden, maar dat de gemeente in gesprek is gebleven met SOME en ENCI. Nu volgt de zoveelste bijstelling. Het stuk is zeker niet zoals de PvdA zou willen; het werk zou teruggegeven worden aan Maastricht, maar het lijkt nu meer een attractie en verdienmodel. Ook de zwemgelegenheid had wat betreft de fractie gratis gemogen. Nu hangt er als een donkere wolk een prijskaartje aan en voor de recreatieplaats waar de inwoners van Maastricht lang op hebben moeten wachten, moet nu de beurs getrokken worden. Zij leest dat er gratis toegang zou zijn voor

Maastrichtenaren, wat niet geheel onbegrensd en niet geheel ontspannen is. De vraag was of dit houdbaar is, waarbij De Limburger de vraag beeldend omschreef of de Maastrichtenaren dan voor het Bunderbos moeten betalen. De PvdA is blij dat er onderzoek gedaan wordt naar het industrieel erfgoed. Dat de schulden van SOME kwijtgescholden zouden moeten worden zag de fractie al van mijlener aankomen. De PvdA waarschuwde al voor de bodemloze put, maar er zal iets gedaan moeten worden om partijen weer door één deur te kunnen laten gaan. Als klap op de vuurpijl gooit ENCI olie op het vuur door zich aan haar verplichtingen te willen onttrekken.

GroenLinks (Van der Gugten) hoort mevrouw Van Ham het woord bodemloze put gebruiken, maar er was maar een pot van € 700.000, die in de loop der jaren voornamelijk is opgegaan aan door de overheid opgelegde procedures ten behoeve van de totstandkoming van het bestemmingsplan. Vergelijkbare projecten in Europa kosten al snel € 10 tot 15 miljoen, dus hij vraagt haar of zij het er ook mee eens is dat de gemeente geprobeerd heeft voor een dubbeltje op de eerste rang te zitten en dat er nu gemopperd wordt over het kwijt zijn van dat dubbeltje.

PvdA (Van Ham) moppert zeer zeker over elk dubbeltje dat de gemeente kwijt is, want elk dubbeltje dat in de Maas gegooid wordt is er een te veel. Het is inderdaad geen groot bedrag geweest om te beginnen, maar de gemeente is er ook niet goed mee omgegaan. ENCI gooit vervolgens olie op het vuur en zij pleit er net als GroenLinks voor om voet bij stuk te houden en hierop actie te ondernemen. Gezien de recente ontwikkelingen vraagt de fractie zich af wat de volgende stap is.

D66 (Barendse) kan zich vinden in de woorden van de heer Van der Gugten en voegt de vraag toe hoe voorkomen kan worden dat er zich ontwikkelingen zullen voordoen op het industrieterrein die de gemeente niet wenst. De fractie wil niet nogmaals een grote loods.

GAL (Krommenhoek) heeft geen bijdrage.

LPM (Nuyts) kan zich grotendeels aansluiten bij het betoog van de PvdA. Er was beloofd dat de groeve teruggegeven zou worden aan de Maastrichtenaar, maar daar ziet zij niet zoveel van terug. LPM is voor een sobere inrichting van de groeve en wil er geen verdienmodel van maken. Ook staat zij niet achter alle functies die verzonnen zijn in de loop der jaren om toegevoegd te worden en die alleen maar geld kosten. De opzet zou ook niet moeten zijn om stromen toeristen naar het gebied te lokken en gigantische parkeerplaatsen te ontwikkelen. Mensen die van de natuur houden kunnen te voet of op de fiets of met de bus komen. Het gemak waarmee SOME met de € 750.000 aan de slag is gegaan, maar zich moet terugtrekken omdat het niet gelopen is zoals gewenst, en het bedrag kwijtgescholden wordt is tevens verbazingwekkend. De fractie is het met veel zaken niet eens en had het graag anders gezien. Natuur hoeft niet altijd ontwikkeld te worden als toeristische attractie.

SPM (Makatita) heeft op 16 oktober jl. tijdens de stadsronde aandachtig naar alle sprekers geluisterd en ze kan concluderen dat velen het gebied net als de fractie een unieke plek vinden met grote historische waarde, die van betekenis is geweest voor de heropbouw van Nederland na de oorlog. Het gebied is internationaal en nationaal uniek en het bewaren hiervan is van historisch belang. De fractie is er voorstander van om met dit prachtige gebied, wat volop in ontwikkeling is, voorzichtig en behoedzaam om te gaan. Daarnaast moet de geschiedenis van de cementindustrie, die grote waarde heeft gehad voor de wederopbouw van Nederland, bewaard, vertaald en doorgegeven worden aan onze nakomelingen. Een koppeling met het Natuurhistorisch Museum zou een mogelijkheid kunnen zijn. Om dit gebied zo goed mogelijk te ontwikkelen is een integrale visie noodzakelijk. In de ingezonden stukken van de Erfgoedvereniging Heemschut wordt dit ook geopperd en net als zij is ook SPM van mening dat nog niet alle stukken en informatie voor de raad ter beschikking zijn. Deze moeten eerst ingezien worden alvorens een besluit over de actualisatie van het Transformatieplan mogelijk is. Is de wethouder het er met SPM mee eens dat er geen afgewogen besluit genomen kan worden zolang de uitkomsten van het onderzoek door het bureau Crimson naar de cultuurhistorische waarde en behoudsperspectief van die waarde bekend zijn? En zolang alle met SOME betrokken partijen het niet eens zijn met de aanpassingen van dit plan en de rolverdeling en de wijze van samenwerking bij de uitvoering van het Transformatieplan? Als alle partijen het eens zijn met het ontbinden van SOME en het oprichten van een stuurgroep, duurt deze juridische afwikkeling nog geruime tijd en zal SOME nog aan moeten blijven. Is de wethouder het met SPM eens dat het voor een goede ontwikkeling van het ENCI-gebied belangrijk is dat de gemeente de regie neemt, beleidsmatig en coördinerend, en het van belang is geen onomkeerbare besluiten te nemen en pas op de plaats te nemen totdat alle onderzoeken afgerond zijn? Is de wethouder ervan op de hoogte dat er

eventueel vastgoedbedrijven of ontwikkelaars kunnen zijn die het fabrieksterrein willen overnemen en plannen willen doorvoeren waar de gemeente het niet mee eens is? En is de wethouder naar aanleiding van het krantenbericht over ENCI van mening dat het instrument om een voorbereidingsbesluit te nemen wenselijk zou zijn om de ontwikkelingen die niet gewild zijn te voorkomen en niet hetzelfde te laten gebeuren als bij het Tregaterrein?

VVD (Verkoijen) heeft twee vragen. Hij is ook zeer benieuwd naar het kettingbeding en hoe de ENCI-groep daarmee om dreigt te gaan. Ten tweede vraagt hij hoe de rol van Sint Pieter Adembenemend (SPA) eruit komt te zien als met het voorstel ingestemd wordt.

50PLUS (Bronckers) sluit zich aan bij de woorden van mevrouw Makatita. Voorts wachten zij graag de resultaten af van het onderzoek van de rijksbouwmeester en heeft de Rekenkamer tevens een onderzoek aangekondigd waarvan de resultaten nog niet bekend zijn. Ook hoort de fractie graag de visie van de wethouder op de kwestie van het kettingbeding. Hij staat momenteel neutraal in de vraag of er toegangskaartjes zouden moeten zijn om het ENCI-terrein te betreden, maar hij vindt wel dat een prachtig pareltje als dit gebied betaalbaar moet blijven en hij hoort hier graag de visie van de wethouder over, zeker ook in relatie tot andere natuurgebieden waarvoor betaald moet worden in de vorm van bijvoorbeeld een duinkaart.

SAB (Martin) is absoluut niet voor een duinkaart in het ENCI-gebied, maar wil dat iedereen vrij toegang heeft tot dat gebied. Het gaat al ver om te moeten betalen voor de zwemgelegenheid en parkeren. Het gebied moet toegankelijk zijn en blijven voor iedereen, binnen en buiten Maastricht. Ook SAB is benieuwd naar de reactie van de wethouder op de brief van ENCI van 11 november jl.

CDA (Quaaden) licht toe dat het gaat om een uniek natuurgebied en industrieel erfgoed, waar zeer zorgvuldig mee omgegaan moet worden. Het CDA heeft in het verleden via een motie getracht de voortijdige sloop van beeldbepalende gebouwen op het ENCI-terrein te voorkomen en is blij verrast te horen over het onderzoek van de rijksbouwmeester naar de cultuurhistorische waarde van deze gebouwen. Is er al resultaat te melden, en zo niet, wanneer is dit te verwachten? Voorts wordt in het voorstel gevraagd akkoord te gaan met de opheffing van SOME en de financiële consequenties hiervan. Voor zover hij het begrijpt is het werkbudget van SOME tot stand gekomen door een bijdrage van drie partners, namelijk ENCI, Provincie Limburg en de gemeente Maastricht. De fractie gaat er dus van uit dat eerdergenoemde financiële gevolgen voor al deze genoemde partijen gelden en hoort graag een reactie van de wethouder hoe dit zal gebeuren en of SOME in het verleden überhaupt aan haar leningsverplichtingen heeft voldaan of dat al in een vroeger stadium duidelijk werd dat SOME niet aan haar terugbetalingsplichten zou kunnen voldoen. De businesscase van Natuurmonumenten gaat uit van entreeheffing voor toegang tot de groeve, behalve voor inwoners van Maastricht. Staat deze afspraak zwart op wit en voor welke duur geldt deze gratis toegang? Als in de toekomst duidelijk wordt dat deze businesscase niet gehaald kan worden, kan Natuurmonumenten dan terugkomen op eerdere afspraken? In een eerder concept stond de planning van een natuurhistorisch museum. Is dit definitief van de baan en zijn de peperdure architectenschetsen dan voor niets geweest? De fractie ziet de stikstofproblematiek ook nergens in het stuk, terwijl deze in het verleden wel degelijk een heikel punt was.

Partij Veilig Maastricht (Garnier) vindt dat dit Transformatieplan een aantal rare zaken bevat. Natuurmonumenten wil betaald parkeren invoeren, wat haaks staat op de doelstellingen die van Natuurmonumenten te verwachten zijn. De principes gaan overboord wanneer het hen goed uitkomt. Waar moet het heen als linksgeoriënteerd Nederland niet meer in zijn idealen gelooft? Het continu leegpompen van de groeve en daarmee het grondwaterpeil in het Jekerdal verstoren is ook te begrijpen van een vereniging die doet alsof zij het goed voorhebben met de natuur. PVM begrijpt het wel, want het is gewoon een ordinair verdienmodel. In plaats van de groeve terug te geven aan de Maastrichtenaar, moet men online een ticket reserveren om het diepe deel van de groeve te betreden. Een spontaan uitje is dan niet meer mogelijk. Onder valse voorwendselen wordt gekeken of een aantal gebouwen monumentale status kunnen krijgen omdat zij belangrijk waren voor de wederopbouw van Nederland, maar de oven werd pas in de jaren zeventig gebouwd. Het laten staan van de schoorsteen, die in de ogen van PVM pure horizonvervuiling is, kost honderdduizenden euro's per jaar aan onderhoud. Dit geld kan bespaard worden en zo hoeft Natuurmonumenten minder tickets voor hun attractie te verkopen. Stichting SOME heeft een schuld van € 700.000, wat voor PVM een schande is. Als het aan de fractie ligt worden de bestuurders hoofdelijk aansprakelijk gesteld; men zou niet meer moeten uitgeven dan beschikbaar en als er een tekort is, moet aan de bel getrokken

worden. PVM kan niet akkoord gaan met het voorstel, ook omdat nog niet alle informatie beschikbaar is.

PVV (Geurts) sluit zich aan bij de woorden die mevrouw Nuyts geopperd heeft en kan zich nog de discussie over het ENCI-terrein herinneren van drie jaar geleden en waarin de PVV het standpunt innam dat de groeve helemaal niet geëxploiteerd hoeft te worden. Het enige geld wat in het gebied gestoken moet worden betreft het onderhoud van de wandelpaden. Het werd duidelijk dat er een kostenplaatje verbonden is aan het leegpompen van de groeve, waar de fractie ook niet mee kon instemmen. De fractie was het kortweg niet eens met de eerdere versie van het Transformatieplan en kan ook dit plan niet steunen. Er zijn maar weinig partijen, zoals LPM, die het een vrij toegankelijk natuurgebied willen laten zijn. Er hoeft geen exploitatie plaats te vinden, er hoeven geen parkeerplaatsen te komen, de gemeente kan er verder haar handen van aftrekken en er geen geld meer in steken.

Lijst Imgriet Habets (Habets) vraagt ten aanzien van de verkoop van het bedrijventerrein door ENCI in hoeverre het terrein gewaarborgd is voor Maastricht wat betreft categorie 1, 2 en 3, aangezien er een tekort is aan bedrijventerreinen. Ten aanzien van de geplande sloop van oven 8, vraagt zij de wethouder in hoeverre dit wel of geen industrieel erfgoed is.

De voorzitter geeft het woord aan de wethouder met het verzoek het raadsvoorstel eerst te beantwoorden en dan de overige vragen kort toe te lichten.

Wethouder Krabbendam hoort van de raad een soortgelijke inbreng als een jaar geleden, toen het startbesluit besproken werd. Met de input over het startbesluit is hij op pad gegaan namens de raad en zijn er gesprekken gekomen met de andere partijen. In het Transformatieplan liggen alle afspraken vast en over wijzigingen moet men het unaniem eens worden, wat betekent dat het besluitvormingsproces in ieder gremium van de betrokken partijen gelijktijdig verloopt en dat de instemming die de raad met het voorstel heeft voorwaardelijk is ten opzichte van de instemming van de andere partijen. Als in een hypothetische situatie ENCI niet kan instemmen met het voorstel, moet men opnieuw rond de tafel gaan. Na het startbesluit is eerst met de partijen besproken waar men het over eens was, alvorens de weinige punten waarover men het oneens was te bespreken. Daar waar het tot afwijking van de besluitvorming in het startbesluit heeft geleid, is duidelijk in de bijlage van het raadsvoorstel aangegeven welke oplossing hiervoor is verzonnen. Hij wil de raad verzoeken te constateren dat er vorig jaar een besluit genomen is en dat de uitkomst van het proces conform het startbesluit is. Hij hoort hier geen enkele fractie uitspraken over doen, maar zou dit wel graag willen horen. Desalniettemin heeft hij er het volste vertrouwen in dat het voorstel op de instemming van de raad kan rekenen, aangezien alles wat in het startbesluit stond ook in het voorliggende voorstel is teruggekomen. Hoe het verder moet met SOME is bijvoorbeeld een punt waarin meer nuance is aangebracht.

In de RIB van vorige week is te lezen dat het college onaangenaam verrast was door de zet van ENCI. De responsbrief van het college staat klaar om deze week verstuurd te worden. Er staat in dat de gemeente niet akkoord gaat met het afzien van wat er is afgesproken over het bedrijventerrein en het Transformatieplan. Dit in de wetenschap dat een aantal afspraken niet meer mogelijk zijn en dat de partijen overeenstemming moeten vinden dat een aantal zaken niet meer kunnen, ondanks dat ze in de overeenstemming zijn vastgelegd, zoals de cementindustrie. De gemeente zal niet instemmen met het verzoek van ENCI. De Provincie trekt inhoudelijk met de gemeente op en ook SOME heeft al een uitspraak gedaan.

Het cultuurhistorische onderzoek is geen aanleiding om pas op de plaats te maken; het is een bijzonder ingewikkeld dossier en hij gelooft dat het startbesluit een eerste stap is geweest om een deel van de Gordiaanse knoop te ontwarren en dat het gesprek over de toekomst van het bedrijventerrein daarmee vereenvoudigd is omdat een aantal zaken afgekaderd zijn. De aanlevering van het concept-cultuurhistorisch onderzoek wordt medio december verwacht, ambtelijke bespreking zal op 16 december a.s. plaatsvinden en de bestuurlijke bespreking van de opdrachtgevers (rijksbouwmeester, Provincie, gemeente en overige partners) in januari 2022. Bij de raadsvergadering op 21 december ligt er dus een indicatie, maar geen definitieve versie. Deze besprekingen leiden niet tot een integraal ander voorstel, maar hij licht graag in een tweede termijn toe wat de consequenties zijn van uitblijvende overeenstemming als de raad daar behoefte aan heeft.

In theorie zou er een voorbereidingsbesluit voor het terrein genomen kunnen worden, maar het is lastig om een bestemmingsplan vast te stellen omdat er nog geen beeld is. Daarnaast wordt op deze manier hard ingegrepen in de privaatrechtelijke afspraken en een partij die nodig is om verder te gaan,

zoals ENCI, wordt hiermee voor het blok gezet. Op 1 november jl. is een analyse gemaakt van het risico dat ENCI het voorbereidingsbesluit zou kunnen aangrijpen om af te zien van verplichtingen en dat risico lijkt gezien de brief van ENCI op 11 november aan de orde.

Het is voorts een gelijklopend proces met alle partijen. Als SPA zegt er niet mee in te stemmen is dat een gegeven waarmee gedeald moet worden en kunnen er geen onomkeerbare stappen genomen worden. SPA wil zeker weten dat hun positie in de nieuwe situatie niet minder is dan deze nu is. De afspraak is dat deze niet anders wordt, alleen het vehikel wordt anders. Er is nu een stichtingsbestuur, maar de overeenkomst die er nu onder ligt blijft ongewijzigd. Iedere partij heeft een stem en voor wijziging is unanimititeit vereist. Men is het erover eens wat men wil, maar juridisch moet uitgewerkt worden hoe dit gedaan kan worden. Hij heeft er vertrouwen in dat dit goed komt en de oude schoen zal zeker niet weggegooid worden voordat er een nieuwe is. Het voorstel geeft kaders voor de invulling van de samenwerking, inclusief de borging van SPA. De andere partijen die met die richting instemmen kunnen daar dus aan gehouden worden. Op basis hiervan kan een juridische vertaling plaatsvinden.

In antwoord op de vragen van de PvdA stelt hij dat het college zich gehouden heeft aan het startbesluit, waar de betaling voor de waterrecreatie ook bij hoorde. Hij ziet het als een winst dat in het kader van het pleidooi van de PvdA de groeve teruggegeven moet worden aan Maastrichtenaren en dat met alle partijen overeengekomen is dat Maastrichtenaren gratis de diepe groeve mogen bezoeken.

PvdA (Van Ham) vraagt hoe dit juridisch dan ingekleed zal worden. Moeten mensen met een ID aantonen dat zij in Maastricht wonen bijvoorbeeld?

Wethouder Krabbendam stelt dat als de gemeente eigenaar zou zijn, dit op basis van wetgeving niet zou kunnen, maar omdat een private partij eigenaar is, kan deze huisregels opstellen over wie zij willen toelaten op welke manier. Dat is niet ongebruikelijk en gebeurt op meerdere plekken in het land. De gemeente heeft aangeboden aan Natuurmonumenten om als wederdienst Maastrichtenaren een brief mee te geven, waarmee zij naar het loket kunnen om een toegangspasje te krijgen. Ook zou het kunnen dat er aangesloten wordt bij bestaande passen.

De PvdA zag van ver aankomen dat de schuld van SOME kwijtgescholden zou moeten worden, maar hij weerspreekt dat het dubbeltje vervolgens ook in de Maas gegooid is. De gemeente krijgt de 50 pluszone in eigendom, die een waarde heeft. Hij heeft het vermoeden dat met die waarde een aanzienlijk deel van de kwijtgescholden schuld terugverdiend kan worden. Alle drie de partijen hebben een lening van € 250.000 uitgegeven; conform de afspraak wordt de lening van alle drie de partijen kwijtgescholden en zodra de 50 pluszone herontwikkeld wordt en een revenu opbrengt, zal dit verrekend worden met ENCI en de Provincie.

SPM (Makatita) vraagt waarom de gemeente de 38 pluszone dan ook niet in eigendom neemt, want dan krijgt zij een nog groter bedrag terug.

Wethouder Krabbendam antwoordt dat het niet de intentie van de gemeente is om er winst op te maken en bovendien niet het plan had om de 50 en 38 pluszones te gaan ontwikkelen. Natuurmonumenten is wel van plan de 38 pluszone te ontwikkelen en in de afspraken die met de partijen gemaakt zijn zou het eigendom van deze zone bij Natuurmonumenten komen en de erfpacht bij SOME. SOME zou via de erfpacht de zone ontwikkelen en het revenu hieruit zou gebruikt worden voor het onderhoud van de groeve en het opbouwen van iets waarmee zij de lening zouden kunnen terugbetalen. Natuurmonumenten heeft er vertrouwen in zelf opbrengsten te kunnen creëren als zij de gehele zone in eigendom krijgen en deze te laten aansluiten bij de natuurexcessieve recreatie-ontwikkeling die integraal nagestreefd wordt voor het gebied. De gemeente heeft hiermee ingestemd, omdat Natuurmonumenten belang heeft bij de ontwikkeling van de 38 pluszone. Natuurmonumenten vond het prima de 50 pluszone ook in eigendom te krijgen, maar had vooralsnog geen plannen deze te gaan ontwikkelen en daarom is besloten dat het goed is hier als gemeente regie op te houden door dit eigendom te vergaren. Het is daarbij financieel realistisch uit te leggen dat er zicht is op een herontwikkeling waarbij de schuld toch verrekend kan worden. Het mes snijdt op deze manier aan twee kanten.

LPM valt in de categorie die het niet eens is met het besluit, maar die vorig jaar daarmee niet de meerderheid van de raad met zich mee had. SPM praat over de regierol van de gemeente en de wethouder stelt dat zij hier min of meer in gedwongen wordt, terwijl zij ervoor blijft waken dat andere betrokken partijen niet de bal alleen bij de gemeente neerleggen. Het is een plek van rijksbelang, een

ongekend landschap in Nederland en dat wordt graag onder de aandacht gebracht bij de Provincie en het rijk.

Ten aanzien van de vraag van 50PLUS over een mogelijke duinkaat geeft hij aan blij te zijn de Maastrichtenaren gratis toegang te kunnen geven. Uiteindelijk kan dat ertoe leiden dat Maastrichtenaren de grootste ambassadeurs worden van het gebied. Dat zal de businesscase van Natuurmonumenten alleen maar helpen. Deze afspraak wordt na twee jaar geëvalueerd, maar er is geen eindtermijn afgesproken.

CDA (Quaaden) wijst erop dat het dus na twee jaar mogelijk is dat Maastrichtenaren toch entree moeten betalen.

Wethouder Krabbendam antwoordt dat in het nieuwe Transformatieplan wordt afgesproken dat Maastrichtenaren gratis toegang krijgen, maar dat alle partijen na evaluatie moeten instemmen met wijziging hiervan.

Op dit moment ligt er verder inderdaad geen plan om een natuurhistorisch museum te realiseren, maar het ontwerp is er wel. Het vraagt een flinke investering om het museum naar de groeve te brengen, dus hoe meer overheden hierin medeplichtig gemaakt kunnen worden, des te meer zijn bepaalde bewegingen te dragen. Het is een mooie ambitie en de link tussen het museum en de oorsprong in de ENCI-groeve is zeker te maken. Voorts is de stikstofproblematiek zeker nog van toepassing en moet elke ontwikkeling hieraan getoetst worden. De problematiek is een stok achter de deur om met plannen te komen om het vervoer naar de groeve toe te verduurzamen.

Het betoog van PVM kwam overeen met haar standpunt van vorig jaar. In antwoord op de vraag van mevrouw Habets zegt hij dat er geen categorisering op het bedrijventerrein zit, maar door de stikstofproblematiek is het juist zeer beperkt wat er mogelijk is in die categorie. ENCI is aan het praten met gegadigden, maar deze zullen altijd langs de gemeente moeten om te toetsen of hun plannen wel mogelijk zijn binnen de grenzen.

Lijst Imgriet Habets (Habets) vraagt aan welke categorie zij dan moet denken voor het bedrijventerrein.

Wethouder Krabbendam stelt dat het niet alleen afhangt van in welke categorie het valt, maar ook wat voor soort bedrijf het is, wat het doet, welke mobiliteit daarmee gepaard gaat. Er valt pas echt iets over te zeggen als er een concrete vraag is en hoe er oplossingen verzonnen worden voor de stikstofproblematiek.

Tweede termijn

GroenLinks (Van der Gugten) begrijpt dat de stuurgroep die wordt voorgesteld goedkoper zou zijn dan een stichting, maar dat de onderliggende verplichtingen ongeveer hetzelfde blijven. Als de stichting ontdaan wordt van haar ontwikkelingstaak en alleen focust op het begeleiden en bewaken van het ontwikkelproces, is dat eigenlijk ook een goedkoop model en dat heeft zij de afgelopen jaren ook grotendeels in eendracht en overeenstemming gedaan. Hij vraagt zich dus af wat de feitelijke winst is van de stuurgroep. Voorts wordt in het voorstel beschreven dat er na vijf jaar geëvalueerd wordt en besloten wordt of de stuurgroep nog moet blijven bestaan en hij weet uit ervaring dat een evaluatie na vijf jaar vaak beëindiging van iets betekent. Het zou hem verstandig lijken om in het voorstel op te nemen dat de stuurgroep, net als SOME, blijft bestaan zolang er nog verplichtingen zijn bij partners in het transformatieproces. Anders zou hij graag een amendement willen voorbereiden om de borging van de functionaliteit van de stuurgroep ook op de langere termijn overeind te houden.

Wethouder Krabbendam is van mening dat een afspraak tot evaluatie na vijf jaar niet betekent om er dan mee te stoppen, want dat dient via unanimiteit te verlopen. De reden waarom er een termijn van vijf jaar aan verbonden is, is vanuit de nadrukkelijke wens van partijen om niet alles op de lange baan te schuiven en vaart te houden in het proces door periodes aan te duiden waarin zoveel mogelijk gerealiseerd zou moeten worden. Het is niet alleen zo dat de winst van een stuurgroep is dat het goedkoper is, maar er is ook directe sturing. Het stichtingsbestuur van SOME is tot dusver inderdaad succesvol geweest in vele dingen die zij heeft gedaan, maar zij heeft ook in veel dingen moeite gehad omdat zij geacht werd ergens op toe te zien, waar zij zelf weinig afdwingingsmogelijkheden had. Er is geconstateerd door allen, inclusief SOME, dat dit lastig is geweest in het proces en dat dit voorkomen

kan worden door met alle partijen in een stuurgroep te zitten. Het streven is overigens altijd een unaniem besluit bij opheffing van de stuurgroep en anders een meerderheid van drie op vijf. Als de gemeente in lijn is met de Provincie en minstens een andere partij, maakt hij zich daar niet echt zorgen om.

GroenLinks (Van der Gugten) heeft meerdere keren gehoord dat unanimiteit verplicht is, maar begrijpt nu dat een gewone meerderheid ook voldoende is. Hij vindt dit verwarrend en niet eerlijk. Het is daarnaast aan de orde dat iedereen moet beseffen dat het een langlopend proces is dat niet in drie, vijf of acht jaar is afgerond, maar wellicht wel 25 jaar kan duren. Dat is niet tot in de eeuwigheid, maar het is belangrijk dat de kwaliteit wordt gezien op de lange termijn en dat iedereen daarin volhoudt. Het gaat daarbij niet om de beheersmaatregelen op korte termijn, die allemaal veranderd kunnen worden. Hij hoort graag van de wethouder dat het hem erom gaat dat de doelen bereikt zijn, op de lange termijn, en de verplichtingen vervuld.

Wethouder Krabbendam verduidelijkt dat voor het Transformatieplan unanimiteit nodig blijft, maar als er tussentijds wijzigingen nodig zijn die niet over het Transformatieplan gaan, dan is het streven unanimiteit, en als dat niet lukt een drie vijfde meerderheid. Voorts stelt hij dat evalueren niet gelijk staat aan opheffen, maar het wordt wel wenselijk geacht om binnen een afzienbare tijd te evalueren hoe het staat, wat er nog overblijft en wat daarmee gedaan wordt. De griffie heeft ondertussen gevonden in de statuten dat bij reguliere besluitvorming van SOME unanimiteit wordt nagestreefd en als dit niet wordt bereikt, dan wordt er binnen zes weken een nieuwe vergadering belegd waarin hetzelfde punt opnieuw ter besluitvorming wordt voorgelegd en dan kan bij het uitblijven van unanimiteit een twee derde meerderheid een besluit nemen. Effectief betekent dit dat vier van de vijf dit moeten doen, want 60% (drie vijfde) is te weinig.

50PLUS (Bronckers) vindt dat er veel wordt overgelaten aan Natuurmonumenten, waar een gehele businesscase voor is opgesteld. Is er een scenario als Natuurmonumenten dit niet gaat redden?

Wethouder Krabbendam antwoordt dat is afgesproken dat dit voor rekening en risico van Natuurmonumenten zelf is. Het is in het belang van Natuurmonumenten zelf om de 38 pluszone te ontwikkelen en voor zichzelf te voorkomen dat het misgaat. Op basis van die voorwaarden neemt Natuurmonumenten dat risico. De gemeente is er zo van verzekerd dat Natuurmonumenten zijn best zal doen en voorkomt dat zij structureel moet gaan bijdragen om Maastrichtenaren toegang te verlenen of iets met de onderhoudskosten te doen.

50PLUS (Bronckers) vraagt of Natuurmonumenten zich als partij tussentijds kan terugtrekken.

Wethouder Krabbendam antwoordt dat Natuurmonumenten eigenaar is van de groeve. Als zij de groeve willen afstoten, moeten zij zich houden aan de afspraken die gemaakt zijn in het Transformatieplan. Zolang zij dit niet doen, zijn zij gebonden aan het plan van transformatie. Daarnaast is Natuurmonumenten enorm enthousiast over dit gebied en zien zij dit als een van de parels die zij in beheer mogen hebben. Zij geloven echt in dit gebied en hij heeft er vertrouwen in dat zij dit ook zo goed mogelijk willen uitdragen.

50PLUS (Bronckers) heeft dat vertrouwen ook, maar niemand kan natuurlijk in een glazen bol kijken.

LPM (Nuyts) geeft aan dat de laatste antwoorden op de vragen van 50PLUS haar nog steeds niet de zekerheid geven die hoort bij zo'n groot plan. De gemeente is bezig met bezuinigen en LPM is van mening dat zo min mogelijk geld in een dergelijk project gestoken moet worden. De fractie is er geen voorstander van om op het terrein een natuurhistorisch museum op te richten; ten eerste omdat er jarenlang voor gevochten is om het museum in de stad in stand te houden. Verder is LPM niet overtuigd dat er een goede businesscase voorligt.

Wethouder Krabbendam refereert aan de mijmering van een andere partij of het niet mooi zou zijn om het Natuurhistorisch Museum naar de groeve te verplaatsen. Hij kan zich daar veel bij voorstellen, maar daar ligt momenteel helemaal geen plan voor. Haar andere opmerking neemt hij ter kennisgeving aan. Voor de gemeente Maastricht is de businesscase simpel: zij hoeft geen structurele bijdrage te leveren als einduitkomst waarmee het college met het startbesluit aan de slag is gegaan. Dat was de opdracht en daar heeft het college zich aan gehouden. Het risico en de rekening liggen overigens bij Natuurmonumenten, die er zelf belang bij hebben het zo goed mogelijk te doen.

Lijst Imgriet Habets (Habets) vraagt of het verhaald kan worden op de gemeente als bijvoorbeeld de exploitatie van de waterspeelplaats tegenvalt.

Wethouder Krabbendam antwoordt dat dit deel uitmaakt van de totaalexplotatie van Natuurmonumenten en voor hun rekening komt. Zij doen dit op basis van ervaring elders en hij gaat ervan uit dat zij weten wat zij doen.

De voorzitter gaat over tot het advies van het domein en constateert dat het door kan naar de raadsvergadering, maar dat het geen hamerstuk is.

50PLUS (Bronckers) geeft aan dat het stuk niet rijp is voor besluitvorming. Het rapport van de Rekenkamer en van de rijksbouwmeester is van belang om in de besluitvorming mee te nemen.

Partij Veilig Maastricht (Garnier) sluit zich hierbij aan en stelt niet genoeg informatie te hebben om een besluit te kunnen nemen.

De voorzitter constateert dat twee van de zeven fracties het niet rijp vinden voor besluitvorming en dat het stuk toch doorgaat naar de raadsvergadering. Hij adviseert de fracties daarin een motie of amendement in te dienen of tegen te stemmen.

8. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering onder dankzegging.